Annus I. - Vol. I. Die 15 Septembris 1909 Num. 17

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

LITTERAE APOSTOLICAE

I

SUPERIOR GENERALIS PRO TEMPORE CONGREGATIONIS MISSIONIS DECLARATUR GENERALIS DIRECTOR SODALITATIS IMMACULATAE CONCEPTIONIS A S. NUMISMATE.

PIUS PP. X

Ad perpetuam rei memoriam. — Dilectus filius, Antonius Fiat, Superior generalis congregationis Missionis nec non Puellarum caritatis, retulit ad Nos, in pluribus catholici orbis dioecesibus erectam exstare piam sodalitatem immaculatae Conceptionis a sacro numismate, vulgo appellatam « Association de la médaille miraculeuse », atque huius societatis finem et statuta sequentibus articulis contineri; nimirum: Art. I. Sodalitas immaculatae Virginis a sacro numismate exstat sicuti vivens et perenne mnemosynon manifestationis immaculatae Virginis Mariae, anni MDCCCXXX, cuius festum quotannis agitur die XXVII novembris mensis; qua in manifestatione eadem Virgo numismatis ipsius exemplar ostendit, quod mox, in universum terrarum orbem diffusum, a populis « miraculosum » appellatur, ob prodigia quae per illud quotidie divinitus patrata feruntur. Art. II. Associatio propositum sibi finem habet, Mariam sine originali labe conceptam debito honore recolendi, tum sanctificationis propriae tum apostolatus studio, sicuti monet eius sacrum numisma, et symbolo quod praefert, et virtute qua pollet, exemplar simul et adiumentum ad hoc praebens. Art. III. In singulis dioecesibus, directores dioecesani a respectivis Ordinariis designati associationem canonice erectam regunt, iuxta spiritum, leges et consuetudines ei propria, sub auctoritate tamen unius directoris generalis. Art. IV. Per concessionem a Nobis factam

die III iunii mensis, anno MDCCCCV, societas immaculatae Conceptionis a sacro numismate eisdem pollet indulgentiis, atque iisdem utitur privilegiis, quibus gaudet societas a scapulari immaculatae Conceptionis B. Mariae Virginis, vulgo a scapulari caeruleo nuncupata. Art. V. Omnes ex utroque sexu fideles, hanc associationem adire, et privilegiorum ipsius participes effici possunt, dummodo e collo pendens supra pectus gestent sacrum numisma benedictum, et ibi impositum a sacerdote ad hoc deputato, iuxta ritum a decessore Nostro Leone PP. XIII rec. mem., die XIX Aprilis, a. MDCCCLXXXXV adprobatum. Art. VI. Princeps associationis festum est dies novembris mensis XXVII, quo manifestationis immaculatae Virginis Mariae a sacro numismate memoria recolitur. Art. VII. Sodales nulla exterius nova obligatione adstricti, saepe saepius repetere student invocationem sacro numismati inscriptam: « O Maria, sine « labe concepta, ora pro nobis ad te recurrentibus ». Nunc autem, cum huius tam frugiferae associationis in plures etiam longo terrarum marisque tractu dissitas nationes ac gentes, Deo favente, diffusae, spirituale emolumentum expostulet, ut illius regimen committatur moderatori generali ab Apostolica Sede designato: Nos super expositis dictae societatis tabulis haec, quae sequuntur, addenda censemus. Scilicet, de apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi, perpetuumque in modum, ut sodalitatis immaculatae Conceptionis a sacro numismate unitati, non minus quam perennitati, consulamus, decernimus ac praecipimus, ut eius director generalis sit, nunc et in posterum, Superior generalis pro tempore exsistens congregationis Missionis nec non et Puellarum caritatis, praesertim quum dictum numisma uni ex his Puellis, nempe ven. Dei Famulae, Catharinae Labouré, a Deipara fuerit revelatum. Tandem, ob difficultatem, quam praebet sodalium inscriptio in albo societatis, potissimum tempore Missionum, super dictam inscriptionem, apostolica pariter Nostra auctoritate, benigne, praesentium tenore, dispensamus. Decernentes, praesentes litteras firmas, validas et efficaces semper exsistere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat et in posterum spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus apostolicis ordinationibus et constitutionibus, etiam speciali ac individua mentione dignis, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut praesentium litterum transumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae

munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si fuerint exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die VII Iulii MCMIX, Pontificatus Nostri anno sexto.

L. ✠ S. R. CARD. MERRY DEL VAL, *a secretis Status.*

II

SACELLO ROSARUM, APUD BASILICAM PATRIARCHALEM S. MARIAE ANGELORUM IN PORTIUNCULA, QUOAD MISSAM VOTIVAM, PRIVILEGIA SANCTUARIORUM MINORIS ORDINIS IN TERRA SANCTA CONCEDUNTUR.

PIUS PP. X

Ad perpetuam rei memoriam. — Sanctuarium divae Mariae Angelorum in Portiuncula, recens per Nos ad patriarchalis basilicae dignitatem evectum, nonnulla sacella nobilitant, veteri christiani populi religione celebria, in locis erecta, quae seraphicus pater, tum vivens cum moriens, mirandum in modum illustravit. Adnumeratur in his sacellum a rosis appellatum, eo quidem in loco conditum, ubi Franciscus, flagrante ductus poenitentiae spiritu, virgineum corpus obiiciens spinis, asperas sentes in olentes rosas mutavit. Nunc autem dilecti filii, Bonaventura Marrani, Procurator generalis Ordinis Minorum, et Iosephus Bucefari, Minister Fratrum Minorum ad regularem provinciam seraphicam spectantium, Nos enixis precibus flagitarunt, ut quemadmodum sacella Portiunculae et Transitus seraphici patris Francisci, quod ad Missam votivas inibi celebrandas, per similes Apostolicas litteras, die XI mensis aprilis vertentis anni datas, privilegiis sanctuariorum maioris ordinis in Terra sancta exornavimus, ita ad maiorem conformitatem et facilitatem celebrantibus sacerdotibus conciliandam, memoratum sacellum rosarum, quod ad Missam votivam illic litandam, iuribus sanctuariis minoris ordinis in eadem Terra sancta concessis decoremus, adeo ut Missale parvae molis pro tribus patriarchalis templi sacellis, omnes simul Missas votivas continens, opportune possit vulgari. Nos autem, ut iteratum testimonium prodamus singularis dilectionis, qua eadem sanctuaria prosequimur, precibus hisce annuendum, quantum in Domino possumus, existimavimus. Quae cum ita sint, motu proprio, atque ex certa scientia et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae Nostrae potestatis plenitudine, praesentium vi, concedimus, ut sacellum rosarum, quod exstat apud basilicam patriarchalem sanctae Mariae Angelorum in Portiuncula, quod ad Missam votivam in eo rite litandam, perpetuum in modum, iuribus omnibus ac privilegiis polleat,

quibus legitime gaudent minoris ordinis sanctuaria in Terra sancta exsistentia. Decernentes, praesentes Nostras litteras firmas, validas, efficaces semper exsistere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque, ad quos spectat et in posterum spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus apostolicis ordinationibus et constitutionibus, etiam speciali ac individua mentione dignis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XII Augusti MCMIX, Pontificatus Nostri anno septimo.

L. ✠ S. R. CARD. MERRY DEL VAL, *a secretis Status.*

EPISTOLAE

I

AD FELICEM PORSCH, IURIS DOCTOREM, CETEROSQUE EGREGIOS VIROS VRATISLAVIENSI CATHOLICORUM CONVENTUI APPARANDO PRAEPOSITOS.

Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. — Sollertiam sanctumque studium catholicorum e Germania sane multa comprobant, sed hoc in primis, quod iampridem moris ipsorum est, ut quotannis frequentissimi in unum conveniant, de communibus rebus opportunecon sultum.

Praeclarae enim utilitates ex horum celebritate conventuum, quorum quidem postremus quintus et quinquagesimus fuit, provenere adhuc in utroque genere, religioso et civili: inde scilicet non auctus solum in populo ardor divinae fidei; aut confirmata Iesu Christi Vicario et Apostolorum successoribus obtemperatio, plena reverentiae et pietatis; aut arctior facta concordia bonorum ad Ecclesiae iura vindicanda: verum etiam, quum malis, quibus societas humana hodie laborat, quaesita christianae sapientiae caritatisque remedia, tum maxime contra molitores rerum novarum auctoritas principum, disciplina civitatis, tranquillitas ordinis publici efficacius defensa. Haec Nos quum probe noverimus, vehementer, ut facile intelligi potest, gavisi nuper sumus, quum ex vestris litteris accepimus, generalem a vobis conventum Vratislaviae, mense augusto exeunte, celebratum iri. Ipsum autem, pariter ac ceteros, frugiferum et salutarem fore, omnino confidimus, praesertim quum tales tamque experientes viri curandae rei praesint, et dilectus filius Noster, Georgius Cardinalis Episcopus

Vratislaviensis (quem divino beneficio Nobis et Ecclesiae conservatum esse laetamur), auctoritate sua vobis suffragetur, et de iis praecipue rebus acturi sitis, quae apte quadrent ad haec tempora. Nam videtis, quibus maxime viis catholici nominis hostes ad perniciem Ecclesiae nunc nitantur; ideoque, pro vestro in Ecclesiam matrem studio, recte conatus nefarios comprimere tenditis, dandâ operâ, ut catholici vestri cives huic Apostolicae Sedi vel religiosius obsequantur; ut sanctae unitatis vincula sanctaeque disciplinae officia vel diligentius custodiant; ut vel impensius errorum pestes caveant, traditamque Ecclesiae doctrinam retineant. Quod igitur tam pie vos a Nobis petitis, ut consiliis coeptisque vestris bene precemur, id equidem propenso volentique facimus animo: quaesumusque sanctissimam illam Silesiae ducem et patronam, Hedwigem, ut quae olim institutorum christianorum cultum in istis regionibus labefactatum restituit, eadem consiliantibus vobis de tuenda vestratium professione catholica adsit conciliatrix divinorum munerum. Quorum auspicem, et singularis benevolentiae Nostrae testem, vobis, dilecti filii, et omnibus qui vobiscum conventuri sunt, apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXVI mensis iulii MCMIX, Pontificatus Nostri anno sexto.

PIUS PP. X

II

AD R. D. VALERIUM LASPRO, ARCHIEPISCOPUM SALERNITANUM, IN QUINQUAGESIMO SUI EPISCOPATUS.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Propediem, cum quinquagesimus exibit annus episcopatus tui, non solum in ista dioecesi, sed etiam in Gallipolitana et in Liciensi, quas antea gubernasti, solemnes tibi celebres, ut audimus, gratulationes fient, accedente venerabilium Fratrum non paucorum alacri consensu. Id equidem non miramur, respicientes cursum tui muneris; at gaudemus, tanta te bonorum opinione et gratia et pietate florere; quod cum indicium, tum sane optabile praemium est pastoralis diligentiae tuae. Itaque gratulamur tibi, eo magis quia novimus, obsequium studiumque tuum erga Apostolicam Sedem egregium semper, in magnis etiam rerum difficultatibus exstitisse. Divinae autem benignitatis muneribus in tuam tuorumque omnium salutem affluas, precamur, auspice benedictione apostolica, quam tibi, venerabilis Frater, et clero populoque tuo amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXII augusti MCMIX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X

S. CONGREGATIO S. OFFICII

I

CONCEDUNTUR INDULGENTIAE PIAM FACIENTIBUS EXERCITATIONEM AD HEBDOMADAM PER GRATIARUM ACTIONES SANCTE PERAGENDAM.

Die 6 Maii 1909

SSmus D. N. Pius div. prov. PP. X, in audientia R. P. D. Adsessori S. Officii impertita, universis christifidelibus, qui piam exercitationem ad hebdomadam per gratiarum actiones sancte peragendam, iuxta formulam infrascriptam, vel aliam similem ab Ordinario approbandam, corde saltem contriti ac devote fecerint, indulgentiam trecentorum dierum, defunctis quoque applicabilem, semel quocumque hebdomadae die lucrandam, benigne concessit; iis vero, qui per integrum mensem piam eamdem exercitationem uti supra compleverint, clementer elargitus est plenariam indulgentiam, pariter applicabilem, die uniuscuiusque fidelis arbitrio eligendo acquirendam, quo confessi ac sacra communione refecti aliquam ecclesiam vel publicum oratorium devote visitaverint, ibique ad mentem Summi Pontificis oraverint. Praesenti in perpetuum valituro, absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

L. ✠ S. A. Can. Giambene, *Substitutus pro Indulgentiis.*

FORMULA PIAE EXERCITATIONIS

Dominica. — 1.° Deum adoremus, infinitas perfectiones eius magnificemus, eique, ob accepta beneficia, gratias persolvamus.

2.° Gratias Deo maximas, ob nimiam caritatem suam, qua dilexit nos, et ob eam qua nos efficit ut ipsum diligamus.

3.° Gratia Deo maximas, ob gloriosam a mortuis resurrectionem Filii sui redemptoris nostri Iesu Christi.

Feria II. — 1.° Deo agamus gratias, ob ea quae Spiritus sanctus continuo operatur in nobis, cum nos excitat ad caritatem, cum nos roborat donis suis, cum nobis opitulatur, vitamque nostram alit sacramentis.

2.° Sensus animi nostri gratos erga Deum expromamus, propter innumerabilia quae recepimus spiritualia charismata: abiectos profiteamur esse nos et humiles, propter ea quae e divino gratiarum thesauro vel nulla percepimus vel parva nimis ad sanctitatem emolumenta.

3.° Gratias quoque Deo perpetuas, propter superabundantem in nos misericordiam eius.

Feria III. — 1.° Omnipotenti Deo gratias, qui nos elevavit ad beatitudinem supernaturalem in ipso perfruendam. Gratias pariter, propter sanctos et electos eius, qui laudes ei concinunt in aevum sempiternum.

2.° Omnipotenti quoque gratias, et quod angelos creaverit, eosque evexerit ad supernaturalem beatitudinem sempiternam, et quod eosdem attribuerit nobis singulis fidissimos in aspera vitae via custodes.

3.° Attente meditemur permulta a Deo collata nobis beneficia, eaque mente gratâ assidui recolamus, nosque perpetuas polliceamur ei gratias habituros.

Feria IV. — 1.° Gratias omnipotenti Deo, quod res in universum ceteras et nos potissimum e nihilo creaverit. Eidem gratias, tum ob christianam educationem, qua vel a parentibus vel ab aliis loco parentum instituti sumus, tum ob plurima continuo nobis parata ad nostram ipsorum sanctificationem praesidia.

2.° Gratias Deo quotidie maiores, propter bona temporalia ab ipso nobis et proximis nostris quotidie collata.

3.° Gratias pariter Deo perpetuas, ad reparandam ingratorum hominum iniuriam, qui cum beneficia recipiunt nullam tenent accepti beneficii memoriam.

Feria V. — 1.° Gratias omnipotenti Deo, ob eximiam incarnati Verbi caritatem, quam in ipso incarnationis opere contemplamur.

2.° Gratias Deo pariter habeamus, propter institutum Eucharistiae sacramentum, quod vere inexplicabile pignus est caritatis Christi.

3.° Gratias pariter, et ob Missae sacrificium, quod singulis horis diei per universum orbem terrarum incessanter offertur, et ob fidelium spirituale bonum quod e sacra synaxi devote quotidie peracta perpetuo dimanat.

Feria VI. — 1.° Iesu Christo Dei Filio servatori nostro gratias, ob eas quas gravissimas sustinuit poenas in cruce moriens, Ipsum exoremus uti nos in amabile Cordis sui tabernaculum recipiat, ibique nos ei maximas habeamus gratias, quod ipse Deo Patri semetipsum obtulit immaculatam hostiam pro peccatis nostris.

2.° Eidem Iesu Christo servatori nostro gratias habeamus maximas, ob institutum poenitentiae sacramentum.

3.° Gratias pariter eidem ne cessemus agere, quod in cruce moriens mortem vicit, mortemque nostram mitiorem effecit.

Sabbato. — 1.° Gratias Deo maximas habeamus, quod omni caelestium donorum munere sanctissimam Virginem Mariam ipse cumulaverit, insignibus eam singulari modo distinxerit privilegiis, beatissimam toto terrarum orbe praedicandam. Ipsa vero quod tot tantisque donis divinitus concessis fidelissime responderit, laudemus Deum, eique gratias ne cessemus agere quotidie maiores.

2.° Deo pariter gratias, quod Mariam Virginem cruci adstantem dederit nobis matrem, quod ab ipsa, curâ et sollicitudine materna, exoratus innumerabilia nobis gratiarum munera incessanter tribuerit.

3.° Virginem sanctissimam Filii cruci fideliter adstantem assidue contemplemur, sanctorum martyrum exempla sequamur, eos omnium temporum electos imitemur, qui sanctitatem adepti sunt, ingressi viam doloris.

II

SUMMARUM INDULGENTIARUM

PIAE ARCHISODALITATI AB ADORATIONE QUOTIDIANA UNIVERSALI PERPETUA SSMI SACRAMENTI IN PAROCHIALI ECCLESIA S. THOMAE AUGUSTAE TAURINORUM CANONICE ERECTAE A ROMANIS PONTIFICIBUS CONCESSARUM.

I. INDULGENTIAE PLENARIAE

Universis christifidelibus, qui piae archisodalitati nomen dederint, si, confessi ac sacra synaxi refecti, aliquam ecclesiam vel publicum oratorium devote visitaverint, ibique ad mentem Summi Pontificis pie oraverint:

1.° die ingressus in sodalitatem;
2.° in festo Nativitatis,
3.° Circumcisionis et
4.° Epiphaniae D. N. Iesu Christi;
5.° feria quinta in Coena Domini;
6.° in Paschate Resurrectionis;
7.° in solemnitate Corporis Christi;
8.° in festo immaculatae Conceptionis,
9.° Desponsationis,
10.° Annunciationis,
11.° Assumptionis et
12.° Maternitatis B. Mariae V.;
13.° S. Ioseph, sponsi B. Mariae V.;
14.° Ss. Apostolorum Petri et Pauli;
15.° S. Ioannis Ap. et Ev.;
16.° S. Tharsicii Mart.;
17.° S. Paschalis Baylon Conf.;
18.° S. Francisci Assisiensis Conf.;
19.° S. Theresiae Virg.;
20.° in festo Sancti Patroni dioecesis, ubi sodalitas est erecta;
21.° in festo titulari ecclesiae, in qua sodalitas sedem habet;

22.° tandem in mortis articulo, dummodo sodales, uti supra dispositi vel saltem contriti, sanctissimum Iesu nomen ore, si potuerint, sin minus corde, devote invocaverint.

II. INDULGENTIAE PARTIALES

A) *Septem annorum totidemque quadragenarum:*

1.° zelatoribus, promotoribus, ac benefactoribus, semel in mense, die eorum arbitrio eligendo, quo aliquam precem ad mentem Summi Pontificis fuderint;

2.° universis sodalibus, quoties Ssm̃um Eucharistiae sacramentum per aliquod temporis spatium, a meridie ad quartam horam post meridiem, in aliqua ecclesia vel publico oratorio devote visitaverint, et uti supra oraverint.

B) *Trecentorum dierum,* universis sodalibus, quoties SSm̃um Sacramentum in aliqua ecclesia pariter vel sacello publico inviserint, et uti supra oraverint.

C) *Centum dierum,* universis sodalibus, quoties aliquod pium opus iuxta finem sodalitatis exercuerint.

Omnes et singulae praefatae indulgentiae, excepta tamen plenaria in mortis articulo lucranda, animabus defunctorum in Purgatorio degentium applicari etiam possunt.

Die 20 Augusti 1909

Praesens Summarium, nunc primum ex authenticis documentis excerptum, suprema S. Congregatio S. Officii approbavit, typisque imprimi ac publicari posse permisit.

S. ✠ S. A. Can. Giambene, *Substitutus pro Indulgentiis.*

III

DE DISPENSATIONE AB OCCULTA IRREGULARITATE IN FORO CONSCIENTIAE, URGENTE NECESSITATE.

Iam ex decreto supremae huius Congregationis, lato die 23 Iunii 1886, cuique confessario concessa fuit facultas absolvendi a censuris etiam speciali modo Summo Pontifici reservatis, in casibus vere urgentioribus, in quibus absolutio differri nequeat absque periculo gravis damni vel infamiae, super quo confessariorum conscientia oneratur, iniunctis de iure iniungendis, et sub poena reincidentiae in easdem censuras, nisi saltem infra mensem per epistolam et per medium confessarii absolutus recurrat ad S. Sedem.

Cum vero nuper eidem huic Congregationi preces oblatae sint, quibus petitur, *an liceat confessario in iisdem circumstantiis atque conditionibus*

dispensare ab irregularitate, quae ipsas censuras sequitur, Emi ac Rmi DD. Cardinales, in rebus fidei ac morum generales Inquisitores, in congregatione habita feria IV, die 1 Septembris labentis anni 1909, decreverunt: *Publicetur decretum latum feria IV, die 28 Martii 1906.*

Decretum vero feriae IV, die 28 Martii 1906, ita se habuit: « Suppli- « candum Sanctissimo pro facultate dispensandi super irregularitate occulta « quando occurrat in casibus comprehensis in decreto S. Officii dato die « 23 Iunii 1886 ». Et insequenti feria V, die 29 Martii, Sanctissimus annuit pro gratia iuxta Emorum Patrum suffragia.

Datum Romae, ex aedibus S. Officii, die 6 Septembris 1909.

L. ✠ S. Aloisius Castellano, *Notarius.*

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

ROMANA

DE QUIBUSDAM COLLEGIIS A S. CONGREGATIONE DE PROPAGANDA FIDE DEPENDENTIBUS ANTE CONSTITUTIONEM " SAPIENTI CONSILIO ,,.

Die 29 Iulii 1909

Postquam vi Constitutionis *Sapienti consilio* plures regiones, olim subiectae S. Congregationi de Propaganda Fide, subductae fuerunt ab eius iurisdictione, quaesitum est, quae esset conditio quorundam collegiorum Urbis, in quibus educabantur iuvenes ad praefatas regiones ut plurimum pertinentes, et quae hucusque speciali directioni et administrationi S. Congregationis de Propaganda suberant.

Dubia hac de re, inter alia, proposita haec fuerunt: « IX. Utrum col- « legia Americae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae dependere pergant « a Congregatione de Propaganda, et utrum eorundem alumni praestare « teneantur iusiurandum praescriptum ab Urbano VIII, die 24 Novem- « bris 1625. — X. Utrum etiam alumni Americae septentrionalis, Cana- « denses, Hiberni, qui ex iure fundationis instituuntur in collegio Urbano « de Propaganda, emittere obstringantur posthac memoratum iuramentum « ab Urbano VIII praescriptum, atque in forma et terminis deinceps sta- « tutis ab Alexandro VII per Bullam die 20 Iulii 1660, pro cunctis Col- « legii Urbani alumnis. — XI. Utrum Cardinalis Praefectus Congregationis

« de Propaganda poterit adhuc concedere litteras dimissoriales ad sacros « Ordines alumnis collegiorum Americae septentrionalis, Hiberniae et « Scotiae; et an ac quomodo mutare oporteat titulum *missionis*. — XII « Utrum et qua ratione immutandus sit titulus *missionis* quoad alumnos « collegii Urbani de Propaganda, qui pertinent ad provincias ecclesiasticas « et dioeceses a Congregatione de Propaganda avulsas ».

His dubiis S. Congregatio Consistorialis, iuxta mentem a SSmo D. N. acceptam, ita die 12 Novembris 1908 respondit: « Ad IX. Collegia Ame- « ricae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae posthac pendebunt a S. Con- « gregatione Consistoriali. Iuramentum autem ab alumnis praestandum « servetur, reformandum tamen erit iuxta novam statuendam formulam. — « Ad X. *Affirmative*, formulâ vero reformatâ, consiliis initis cum Emo « Cardinali Praefecto S. Congregationis de Propaganda. — Ad XI. Con- « cessio litterarum dimissorialium ad sacros Ordines pertinebit ad hanc « S. Congregationem, quae, cum necessarium fuerit, immutabit titulum « *missionis* in titulum *servitii ecclesiae*. — Ad XII. Emus Cardinalis Prae- « fectus Congregationis de Propaganda mutabit pro memoratis alumnis « titulum *missionis* in titulum *servitii ecclesiae* ».

Verum, publicatis hisce resolutionibus, nova dubia oborta sunt. Sane Emus Praefectus S. Congregationis de Propaganda praefatis collegiis praeerat etiam qua eorum Protector, et qua talis alumnis litteras dimissorias ad Ordines aliasque dispensationes concedere consueverat, iuxta antiqua privilegia a Summis Pontificibus tributa Cardinalibus eorundem collegiorum Protectoribus. Quaesitum itaque est, utrum haec potestas transiret universa ad S. Congregationem Consistorialem et ad Cardinalem Secretarium.

Sed et alia extra Urbem in Europa et America aderant collegia seu seminaria, S. Congregationi de Propaganda directe seu immediate subiecta, de quibus quoque dubium movebatur, utrum eidem Congregationi adhuc subesse deberent.

Quapropter S. Congregatio Consistorialis, ut in re satis complexa omnimodam lucem obtineret, Moderatores singulorum horum collegiorum interpellavit, ut quae essent eorum statuta, regulae et privilegia proferrent.

Disceptationum puncta haec potissima erant:

1.° a quanam S. Congregatione, et quomodo, haec collegia in posterum dependere deberent; et cum vi Constitutionis *Sapienti consilio* S. Congregatio Consistorialis polleat alta directione et moderatione in universa seminaria locorum iuri communi subiectorum, utrum collegia, de quibus disceptabatur, subesse deberent S. Congregationi Consistoriali hoc lato sensu, an potius etiam strictiori, idest modo directo et immediato:

2.° a quonam concedendae essent alumnis praefatorum collegiorum litterae dimissoriae ad Ordines,

3.° quonam titulo iidem alumni ordinari deberent;

4.° an adhuc ab eisdem iuramentum praestari deberet eodem modo ac hucusque ab eis S. Congregatio de Propaganda exigere consueverat.

Collegia vero seu seminaria, de quibus dubia movebantur, praeter tria superius recensita, Hiberniae, Scotiae et Americae septentrionalis in Urbe, haec insuper recensebantur:

a) Collegium Anglicum Urbis a Summo Pontifice Gregorio XIII anno 1579 institutum, et Cardinali Protectore donatum aliisque pluribus privilegiis; cui anno 1898 ex institutione s. m. Leonis XIII accessit collegium Beda pro Anglis alumnis nuper e protestantismo conversis.

b) Collegium Canadense Urbis, coniunctum cum seminario S. Sulpitii civitatis Montisregalis in Canada, et ab iisdem patribus S. Sulpitii directum, quo conveniunt e Canada iuvenes sacerdotes aut saltem clerici in maioribus Ordinibus constituti, ut studia superiora perficiant.

c) Collegium Iosephinum civitatis *Columbus* in America, a sacerdote Iosepho Jessing anno 1888 fundatum pro educatione iuvenum pauperum ad statum sacerdotalem optantium in foederatis statibus Americae septentrionalis; quod collegium a fundatore ipso, anno 1892, cessum fuit cum omnibus suis bonis S. Congregationi de Propaganda, et iuxta suas regulas sub omnimoda est directione et dependentia huius S. Congregationis.

d) Collegium Americanum Lovanii in Belgio, anno 1858 fundatum, ut « ex variis nationibus iuvenes praeparentur idonei, qui ministerium sacrum « in provinciis foederatis Americae septentrionalis, in provincia Victoriensi « (Columbiae Britannicae) ac in dioecesibus Portus hispanici ac Rosensi, « uti sacerdotes saeculares, sub Illmorum Episcoporum regimine exerceant ». Iuxta suas regulas collegium hoc subest auctoritati Emi Praefecti S. Congregationis de Propaganda et Commissionis Praesulum a Concilio Baltimorensi III institutae.

e) Collegium Anglicum Vallisoleti in Hispania, anno 1592 a Philippo II cum approbatione Clementis VIII erectum, et patribus Societatis Iesu tunc primum concreditum; quod dein, sub Carolo III, novis statutis donatum, modo vocatur regium, et eius rector a rege Hispaniae ex propositione Episcoporum Angliae inter sacerdotes saeculares eligitur.

f) In iisdem fere conditionibus ac Anglicum habetur Vallisoleti aliud collegium pro Scotiae alumnis.

g) Collegium Anglicum Lisbonense, quod regi dicitur iisdem regulis et privilegiis Collegii Anglici Urbis, S. Sedi immediate subiectum est. Rector a Summo Pontifice eligitur ex propositione Episcoporum Angliae.

h) Collegium Hibernense, Parisiis, quod, institutum anno 1578, subest directioni sacerdotum Missionis, vulgo Lazaristae, quos Archiepiscopi Hiberniae eligunt inter religiosos ab eadem congregatione Missionis propositos.

i) Collegium Omnium Sanctorum, Dublini in Hibernia anno 1842 fundatum, ad sacerdotes instituendos et comparandos pro missionibus catholicis ubi lingua anglica praevalet. Dirigitur a sacerdotibus congregationis Missionis, sub directa dependentia S. Congregationis de Propaganda.

l) Denique in Liguria, Ianuae, adest collegium nuncupatum *Brignole–Sale*, curae sacerdotum congregationis Missionis commissum, cuius finis est « di favorire la vocazione di operai evangelici, destinati a predicare « la religione cattolica presso gli infedeli o presso le nazioni eterodosse ». Ex decreto autem S. Congregationis de Propaganda, diei 17 Septembris 1908 in hoc collegio non admittuntur clerici, qui non sint destinati pro locis missionum.

Quoad sacram alumnorum ordinationem, recolendum est, in hisce collegiis non unam eandemque regulam dari. Nam in collegio Americano septentrionali dimissorias concedere consueverat Emus Card. Praefectus S. C. de Propaganda. Fertur autem, eas concedere valuisse, non qua Praefectus sacrae istius Congregationis, sed qua collegii Protector. Idem sentiendum quoad collegium Hibernicum Urbis: idemque quoad collegium Scotorum Urbis; quod imo, ex Bulla suae fundationis, eadem obtinet privilegia, quoad sacram alumnorum ordinationem, ac collegium Anglicum Urbis.

In hoc autem collegio Cardinalis Protector valet alumnis dare dimissorias ad Ordines, eisdem indulgere ordinationem extra tempora, eosque, si opus sit, dispensare ab interstitiis, a natalium defectu, et a titulo sacrae ordinationis.

In collegio Iosephino *Columbus*, ex resolutione S. C. de Propaganda diei 2 Aprilis 1894, dimissorias alumnis concedit Delegatus Apostolicus, ea tamen lege, ut dimissoriae litterae ab eo dirigantur ad Episcopum Columbensem, et eo absente, impedito aut nolente, ad alium.

In seminario Lovaniensi rector ipse dimissorias concedit alumnis, vi indulti ad tempus a S. C. de Propaganda eidem dati. Et vi similis indulti eas concedit rector collegii Anglici Vallisoletani, et rector collegii Anglici Lisbonensis.

Alumni collegii Hibernici, Parisiis, dimissorias a suis Ordinariis petere debent: itemque alumni collegii Omnium Sanctorum Dublini.

Quoad titulum sacrae ordinationis, in praefatis collegiis, clerici consueverant ferme semper promoveri titulo *missionis*. Sed ex rerum mutatione, quae contigit die 2 Novembris 1908, vi Constitutionis *Sapienti Con-*

silio, hic titulus haud amplius adhiberi pro pluribus poterat. Quapropter, iuxta mentem a SSmo D. N. acceptam, S. Congregatio Consistorialis, die 12 Novembris eiusdem anni (ceu supra relatum est), declaravit, substituendum esse titulo *missionis* titulum *servitii ecclesiae*.

Paulo post vero, Delegato Apostolico pro statibus foederatis Americae septentrionalis postulanti, quo titulo deinceps ordinari deberent clerici illius nationis, SSmus per Secretariam Status in eundem sensum respondit.

Recentius, cum Emus Hiberniae Primas, suo et aliorum Episcoporum nomine, regulam et ipse hac in re quaesivisset, de mandato SSmi rem perpendit sacra haec Congregatio: quae, requisito voto Rmi P. Wernz, die 27 Maii 1909, in plenario conventu censuit ita rescribendum esse, quod et SSmus D. probavit: « Pro gratia ad quinquennium, ut in omnibus « et singulis dioecesibus Hiberniae, clerici, quoties alio canonico titulo ca- « reant, ad sacros maiores Ordines promoveri queant titulo *servitii eccle- « siae*, hoc est *dioecesis*. Caveant autem singuli Archiepiscopi et Episcopi, « ut, qui ita promoti sunt, honestae sustentationis rationibus non careant, « et ut ii, qui iuxta Constitutionem *Speculatores*, et decreta S. Congrega- « tionis Concilii de excardinatione et sacra ordinatione, 20 Iulii 1898 et « 24 Novembris 1906, ad iuramentum praestandum tenentur, huic obli- « gationi, prout ibi praescriptum est, et non ultra, satisfaciant ».

Videndum itaque est, an et quomodo haec regula, quae quasi privilegium dici debet pro quibusdam collegiis et regionibus data, extendenda sit aliis collegiis, de quibus vertit quaestio.

Postremo res est de iuramento. Qua in re animadvertendum est, quod clerici ordinandi titulo missionis generatim adiguntur ad certam iurisiurandi formam praevie praestandam, quae ex decreto S. C. de Propaganda, diei 27 Aprilis 1871, ita est:

« Ego *N.*, filius *N.*, dioecesis *N.* (vel Vicariatus *N.*), spondeo et iuro, « quod postquam ad sacros Ordines promotus fuero, nullam religionem, « societatem aut congregationem regularem, sine speciali Sedis Apostoli- « cae licentia aut S. Congregationis de Propaganda Fide, ingrediar, neque « in earum aliqua professionem emittam.

« Voveo pariter et iuro, quod in hac dioecesi aut Vicariatu (vel in « missione cui S. Sedi vel S. Congregationi de Propaganda Fide me desti- « nare placuerit) perpetuo in divinis administrandis laborem meum ac « operam, sub omnimoda directione et iurisdictione R. P. D. pro tempore « Ordinarii, pro salute animarum impendam; quod etiam praestabo, si, « cum praedictae Sedis Apostolicae licentia, religionem, societatem aut « congregationem regularem ingressus fuero, et in earum aliqua professio- « nem emisero ».

Sed est et aliud iuramentum speciale pro plerisque ex collegiis superius recensitis statutum, quod ab alumnis paulo post ab ingressu in piam domum debet emitti, et in casu sacrae ordinationis supplet iuramentum commune pro locis missionis mox memoratum. Hanc formulam primum statuit Urbanus VIII pro collegio de Propaganda, quod ipse instituit; ampliavit Alexander VII, adiiciendo vetitum ingrediendi in aliquod religiosum institutum sine S. Sedis venia; declaravit S. C. de Propaganda, pluribus resolutionibus ad rem datis.

Formula autem haec est:

« Ego *N.*, filius *N.*, dioecesis *N.*, plenam habens instituti huius collegii « notitiam, legibus et constitutionibus ipsius, quas iuxta Superiorum expli- « cationem amplector, me sponte subiicio, easque pro posse observare « promitto.

« Insuper spondeo et iuro, quod, dum in hoc collegio permanebo, et « postquam ab eo, quocumque modo, sive completis sive non completis « studiis, exiero, nullam religionem, societatem aut congregationem regu- « larem sine speciali Sedis Apostolicae licentia vel sacrae Congregationis de « Propaganda Fide ingrediar, neque in earum aliqua professionem emittam.

« Spondeo pariter et iuro, quod, volente sacra Congregatione de Propa- « ganda Fide, statum ecclesiasticum amplectar, et ad omnes sacros, etiam « presbyteratus, Ordines, cum Superioribus visum fuerit, promovebor.

« Item voveo et iuro, quod, sive religionem ingressus fuero sive in « statu saeculari permansero, si intra fines Europae fuero, quolibet anno; « si vero extra, quolibet biennio, mei ipsius, meique status exercitii, et « loci, ubi moram traxero, sacram Congregationem de Propaganda Fide « certiorabo.

« Voveo praeterea et iuro, quod, iussu praedictae Congregationis de « Propaganda Fide, sine mora in provinciam meam revertar, ut ibi per- « petuo in divinis administrandis laborem meum ac operam pro salute « animarum impendam: quod etiam praestabo, si, cum praedictae Sedis « licentia, religionem, societatem, aut congregationem regularem ingressus « fuero, et in earum aliqua professionem emisero.

« Denique voveo et iuro, me praedictum iuramentum eiusque obli- « gationem intelligere et observaturum, iuxta declarationes factas a sacra « Congregatione de Propaganda Fide, et Brevi apostolico roboratas sub « die 20 Iulii 1660. Itemque iuxta novissimam declarationem eiusdem sa- « crae Congregationis, die 12 Maii anno 1834 editam.

« Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia ».

Haec formula in usu est penes plura Urbis collegia, nempe penes collegia de Propaganda, Scotiae, Hiberniae, Americae septentrionalis, An-

gliae (pro alumnis dumtaxat, exclusis scilicet convictoribus), et penes collegium Iosephinum civitatis *Columbus*. In collegio Anglico Lisbonensi, in usu est formula Urbani VIII, sine additamento Alexandri VII. In collegio Anglico Vallisoletano duae speciales formulae iurisiurandi vigent, quae ceteroquin in pluribus conveniunt cum superius recensitis. In seminario vero Lovaniensi aliisque nullum speciale iuramentum exigitur. Videndum itaque est, quid etiam de hac iuramenti praestatione sit decernendum.

Haec itaque dubia enodanda S. Congregationi proposita sunt:

I. Quomodo intelligenda sit dependentia a S. Congregatione Consistoriali trium Urbis collegiorum, nempe Americae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae, de qua in resolutione diei 12 Novembris 1908 ad IX; et quid idcirco statuendum sit quoad designationem et attributiones Emi Cardinalis Protectoris in iisdem collegiis.

II. Utrum et qua ratione, post Constitutionem *Sapienti consilio*, collegium Anglicum de Urbe adnexumque collegium Beda dependeant a S. Congregatione Consistoriali.

III. Utrum et quomodo collegium Canadense de Urbe in posterum dependeat a S. Congregatione Consistoriali.

IV. Quae statuenda sint circa collegium Iosephinum in civitate *Columbus* Americae septentrionalis.

V. Utrum collegium Americanum, Lovanii, post Constitutionem *Sapienti consilio*, dependeat a S. Congregatione de Propaganda Fide, an a S. Congregatione Consistoriali.

VI. Utrum et quae iura posthac exercere valeat S. Congregatio Consistoriale quoad collegium Anglicum S. Albani Vallisoleti.

VII. Utrum et quomodo providendum sit collegio Anglico Lisbonensi.

VIII. Utrum et quomodo collegium Omnium Sanctorum, Dublini, adhuc dependeat a S. Congregatione de Propaganda Fide.

IX. Utrum et quomodo collegium Hibernicum, Parisiis, dependeat a S. Congregatione Consistoriali.

X. Utrum collegium Ianuense *Brignole-Sale* etiam nunc dependere debeat a S. Congregatione de Propaganda Fide.

XI. Ad quem spectet concedere litteras dimissorias ad sacros Ordines alumnis collegiorum Americae septentrionalis, Hiberniae atque Scotiae de Urbe, nec non aliorum collegiorum, quae superius recensita sunt.

XII. Utrum et quinam titulus ad sacros Ordines, post Constitutionem *Sapienti consilio*, subrogandus sit titulo *missionis* quoad alumnos collegiorum, de quibus supra.

XIII. Quid statuendum sit circa iuramentum ab alumnis eorundem collegiorum in ingressu in collegium praestandum.

XIV. Utrum clerici statuum foederatorum Americae septentrionalis, qui vi peculiaris indulti, a Summo Pontifice per Secretariam Status die 2 Ianuarii 1909 concessi, promoventur ad sacros Ordines titulo *servitii ecclesiae*, teneantur emittere iuramentum sese mancipandi servitio suae ecclesiae seu dioecesis.

XV. Qua ratione reformandum sit iuramentum quoad eos alumnos collegii Urbani de Propaganda Fide, de quibus in resolutione S. Congregationis Consistorialis, die 12 Novembris 1908 ad X^um^ data.

Emi Patres S. Congregationis Consistorialis, in plenario conventu diei 29 Iulii 1909, omnibus sedulo perpensis, responderunt:

Ad I. Hanc dependentiam intelligendam esse de alta directione, quam S. Congregatio Consistorialis, vi Constitutionis *Sapienti consilio*, exercet in omnia seminaria et collegia iuri communi subiecta: et supplicandum SSmo, ut in unoquoque ex his collegiis Cardinalem Protectorem, qui in Urbe resideat, designet, cum attributionibus prout in eorundem constitutionibus et regulis, salvis tamen semper iis quae in memorata Constitutione *Sapienti consilio* et inferius disponuntur.

Ad II. *Affirmative*, in iisdem omnibus terminis ac in responsione ad I^um^.

Ad III. Ad tramitem iuris communis, si et quatenus opus sit.

Ad IV. Quoad proprietatem et administrationem bonorum nihil innovandum: quoad collegii directionem, disciplinam aliaque, rem spectare ad S. Congregationem Consistorialem.

Ad V. *Negative* ad primam partem; *affirmative* ad secundam, salvis iuribus S. Congregationis de Propaganda Fide quoad alumnos dioecesium, quae adhuc eidem subsunt.

Ad VI. *Affirmative*, et S. Congregationem Consistorialem succedere debere in iuribus, quae hucusque a S. Congregatione de Propaganda Fide exercebantur.

Ad VII. Firma dependentia eiusdem collegii a S. Sede, providendum quoad modum iuxta mentem.

Ad VIII. *Negative*, subrogata S. Congregatione Consistoriali in iuribus, quae hucusque in dictum collegium exercebat S. Congregatio de Propaganda Fide, et salvis iuribus S. Congregationis de Propaganda quoad alumnos dioecesium, quae eidem subsunt.

Ad IX. Dilata.

Ad X. *Affirmative.*

Ad XI. Litteras dimissorias concedendas esse a Cardinali Protectore, ubi adest: ubi vero deest, ab iis qui hoc privilegium legitime obtinuerunt; ea tamen lege, ut, si non agatur de privilegio perpetuo, indulti prorogatio sacrae Congregationi Consistoriali reservata maneat. Rectores autem colle-

giorum (quisquis sit, qui dimissorias litteras concedat) teneri in antecessum in singulis casibus Ordinarium proprium candidati interpellare, semel pro Ordinibus minoribus, et denuo semel pro Ordinibus maioribus, nempe pro sacro subdiaconatus Ordine, an aliquid alumni ordinationi obstet.

Ad XII. *Affirmative*, et subrogandum esse titulum *servitii ecclesiae* titulo *missionis*, quoties alius canonicus titulus desit, servatis de iure servandis, prout in rescripto S. H. C. pro Hibernia, diei 27 Maii 1909; salvo titulo *missionis* pro alumnis, qui a S. Congregatione de Propaganda dependent.

Ad XIII. Conservandum esse iuramentum ab Urbano VIII praescriptum, cum clausula adiecta ab Alexandro VII, in iis collegiis et pro iis alumnis, qui hucusque illud praestare tenebantur, reformatum tamen iuxta adnexam formulam. * In collegio Anglico Lisbonensi iuramentum conservandum esse cum formula hactenus praescripta. Quoad collegium Americanum Lovaniense, ubi iuramentum non erat in usu, in posterum alumnos non dependentes a S. C. de Propaganda teneri in scriptis promittere, se fideliter inservituros esse propriae dioecesi, quae promissio in archivo collegii conservanda erit.

Ad XIV. *Negative*, nisi ad id adigantur in casibus a iure communi praescriptis; facta tamen obligatione alumnis, qui gratuito in bonum dioecesis aluntur, promissionem scriptam emittendi, sese fideliter inservituros esse propriae dioecesi.

Ad XV. Iuramentum reformandum esse iuxta superius indicatam formulam in responsione ad XIII, salvo iure S. Congregationis de Propaganda

* IURISIURANDI FORMULA

Ego *N.*, e diocesi *N.*, plenam habens instituti huius collegii notitiam, ipsius leges et consuetudines, prout a moderatoribus explicatae sunt, libenter amplector, iisdem me sponte subiicio, easque pro viribus me observatum polliceor.

Praeterea spondeo et iuro, me, quandiu hoc in collegio commorabor, et postquam, sive studiis expletis, sive secus, quavis de causa, inde discessero, nulli religiosae familiae aut societati vel congregationi regulari nomen daturum, nec in earum ulla professionem emissurum, sine speciali Apostolicae Sedis licentia.

Item spondeo et iuro, me, Superioribus adprobantibus, statum ecclesiasticum amplexurum, ad omnesque sacros Ordines, etiam presbyteratus, quum Praepositis meis visum fuerit, adscensurum.

Voveo denique ac iuro, me, nulla interiecta mora, in meam diocesim reversurum, ut ibi perpetuo divinis ministeriis vacem operamque meam omnem pro christiani populi salutem impendam.

Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia.

Fide, emendandi, si et quatenus necessarium ducat, formulam iuramenti pro alumnis suae iurisdictionis.

Facta vero de his omnibus SSmo relatione in audientia diei 6 Augusti insequentis, Sanctitas Sua resolutiones et vota Emorum Patrum confirmare et adprobare dignata est.

C. Card. De Lai, *Secretarius.*

L. ✠ S.

Scipio Tecchi, *Adsessor.*

S. CONGREGATIO CONCILII

I

TROPIEN.

IURIUM et PRAEEMINENTIARUM

DE IURE MATRICITATIS ECCLESIAE S. MARIAE MAIORIS, DE IURE PRAECEDENTIAE PAROCHORUM EIUSDEM ECCLESIAE IN SS. FUNCTIONIBUS, AC DE FUNERIBUS.

Die 3 Iulii 1909

Synopsis disputationis. – Aielli oppidum sex parochis regitur, quorum tres in ecclesia S. Mariae maioris resident, duo in ecclesia S. Iuliani, et unus in ecclesia S. Nicolai Barensis. Cura paroecialis non est per territorium divisa, sed per familias distincta. Primus parochus in ecclesia S. Mariae maioris titulo archipresbyteri condecoratur, et est etiam Dignitas. Usque ab aevo antiquissimo huic ecclesiae est adscriptus totus Aielli clerus pro divinis officiis collegialiter explendis sub archipresbyteri dependentia, qui tamen olim erat simplex Dignitas absque cura animarum.

Non semel inter parochos S. Mariae maioris et tres rectores ecclesiarum S. Iuliani et S. Nicolai Barensis antiquitus controversiae exarserunt circa quaedam iura et praeeminentias, quae tamen postea tum annorum decursu, tum Ordinariorum decretis, conquiescere visae sunt. Novissime cum ex terrae concussione seu terraemotu anno 1905 ecclesia S. Mariae inidonea evasisset pro cultus exercitio, temporanee pro sacris functionibus et pro parochialibus muneribus, de consensu Ordinarii, selecta fuit ecclesia sodalitatis ab immaculata Conceptione, idest ecclesia SS. Cosmae et Damiani, in quam sese transtulerunt tum clerus tum tres parochi S. Mariae maioris. Occasione factae translationis, praefatae quaestiones iterum excitatae sunt ab actualibus parochis S. Iuliani et S. Nicolai Barensis. Hae

fere omnes in linea disciplinari diremptae fuerunt ab Episcopo Neocastrensi, Administratore apostolico dioecesis Tropiensis, favore ecclesiae S. Mariae maioris et suorum parochorum. Siquidem idem Episcopus, decreto diei 22 Decembris 1907, declaravit: 1° ecclesiae S. Mariae maioris spectare titulum matricis; 2° nihil esse innovandum quoad consuetudinem vigentem, vi cuius tres parochi S. Mariae maioris in processionibus praecedunt parochis S. Iuliani et S. Nicolai Barensis; 3° esse item conservandam consuetudinem, vi cuius funera defunctorum paroeciarum S. Iuliani et S. Nicolai Barensis, cum cleri interventu peragenda, semper in ecclesia S. Mariae maioris persoluta fuere; 4° item vigore exstantis consuetudinis Missas solemniores in maioribus anni solemnitatibus esse perlitandas non in praefatis ecclesiis, sed in ecclesia S. Mariae maioris, a qua etiam solemnes processiones vel cum delatione statuarum sunt ducendae.

Ab hoc decreto ad S. C. Concilii appellationem interposuerunt rectores ecclesiarum S. Iuliani et S. Nicolai Barensis, alia quaesita cumulantes tum circa ius eligendi sepulturam, tum circa cleri facultatem propria reformandi aut moderandi statuta, tum circa processionem cum statuis. Super has quaestiones exquisitum fuit unius Consultoris votum, quod summatim refertur.

Praenotat ipse, quod ecclesia S. Mariae maioris, licet stricto sensu dici nequeat Collegiata, quia non constat de Bulla erectionis, tamen efformat quandam communitatem seu speciem Collegiatae, cui omnes ecclesiastici oppidi Aielli sunt adscripti et veluti incardinati, non exclusis ipsis parochis ecclesiarum S. Iuliani et S. Nicolai Barensis. Item ex facto translationis ad tempus cleri S. Mariae, in sequelam terraemotus 1905, in ecclesiam SS. Cosmae et Damiani, dici nequeunt cessasse aut fuisse imminuta iura cleri et ecclesiae S. Mariae maioris: siquidem, ut notat Pitonius (*Discept. eccl.*, 8, n. 18) referens doctrinam Baldi, « iura et privilegia alicuius « civitatis vel collegii destrui tantum possunt auctoritate superioris causâ « cognitâ, non vero ex hostium oppressione aut aliquo violento facto, « quia facti calamitas neque titulum neque nomen aufert »; a fortiori itaque id dicendum in casu, quia tantum agitur de temporanea mutatione sedis cleri, secuta insuper cum Ordinarii approbatione. Praeterea sedulo distinguendae sunt functiones communitativae seu capitulares, quae a clero complentur, ab illis quae a parochis in suis respectivis ecclesiis peraguntur, prae oculis habitis tum statutis eiusdem cleri tum inolita consuetudine.

Hisce praemissis, censet Consultor, satis constare de iure matricitatis favore ecclesiae S. Mariae maioris super aliis minoribus ecclesiis. Revera assignatio tituli matricis pro ecclesia S. Mariae maioris ex pluribus resultat; uti ex libris parochialibus anni 1586, et ex aliis actis publicis anno-

rum 1633 et 1783. Praeterea ecclesia S. Mariae, usque ab immemorabili, uti matrix habita fuit et uti communitativa cleri totius oppidi Aielli.

Verum difficultas in eo esse potest, scilicet in determinando, utrum asserta matricitas sit vera et propria vel potius impropria. Auctores, ut Card. De Luca (*De praeeminentiis, disc.* 42) et Scarfantonius (*ad Ceccop.*, lib. 4, tit. X) cum aliis, tres matricitatis species distinguunt. Prima est, quando ecclesiae inferiores totaliter alicui ecclesiae sint subiectae, ita ut rector ecclesiae principalis sit unicum caput, et rectores aliarum ecclesiarum non sint nisi simplices vicarii. Altera species est, quando nova ecclesia fuit erecta per dismembrationem, et rector ecclesiae dismembratae sibi nonnulla iura praeservavit, ita ut titularis novae ecclesiae dependentiam habeat ab ecclesia matre in quibusdam, in reliquis vero sit independens ab ea. Tertia demum species matricitatis est, quae deducitur ex maiori dignitate vel antiquitate alicuius ecclesiae respectu ceterarum, quarum rectores, licet sint perpetui et independentes in suis muneribus, tamen tenentur ad aliqua signa reverentialia exhibenda, sed in suis muneribus sunt prorsus independentes: haec matricitas uti impropria et lato sensu ab auctoribus traduci solet. Iamvero, quod ecclesiae S. Mariae maioris competat vera et stricto sensu matricitas, respectu ecclesiarum S. Iuliani et S. Nicolai Barensis, probatur tum ex eo quod praefata ecclesia habetur ad instar Collegiatae, in qua totus clerus Aielli convenire debet, tum ex pluribus ecclesiasticis functionibus, quas parochi S. Iuliani et S. Nicolai explere obligantur in eadem ecclesia; ita ex. gr. funera defunctorum cum cleri interventu, etiamsi pertineant ad parochos SS. Iuliani et Nicolai Barensis, expleri debent in ecclesia S. Mariae maioris; ita de aliis associationibus cum cleri interventu in eadem ecclesia peragendis.

Praeterea Consultor contendit, admittendam esse praecedentiam trium parochorum ecclesiae S. Mariae maioris, praesertim in processionibus, super alios parochos; tum quia de iure et secundum Caeremoniale romanum praecedentia debetur nobilioribus et dignioribus in omnibus ecclesiasticis functionibus ad tradita per Frances (*De eccles. cathed.*, cap. 25, n. 363); tum quia parochis S. Mariae maioris in hoc puncto suffragatur consuetudo, quae in materia praecedentiae, ut canonistae loquuntur, facit utramque paginam.

Relate vero ad quaestionem de Missis in ecclesia S. Mariae cantandis, de aliis functionibus solemnioribus inibi explendis, quibus parochi SS. Iuliani et Nicolai Barensis cum clero necessario interesse debent, et de processionibus cum statuis pariter ab eadem ecclesia ducendis; Consultor iura circa hoc punctum resolvi dicit a decretis episcopalibus, a statutis a clero anno 1815 confectis et approbatis, et a consuetudine longaeva

vigente, ex quibus illud deducitur, quod omnes functiones ecclesiasticae solemniores, sive agatur de Missis cantatis, sive de aliis muneribus, et hinc etiam de processionibus in quibus clerus intervenit, celebrari debent in ecclesia matrice S. Mariae maioris. Quaenam vero hae sint, partim sunt expressae in memoratis documentis, partim vero sunt determinatae a consuetudine, ad quam in eisdem appellatur, et quae communiter dici solet optima legum interpres. Equidem, si dicta documenta inspiciantur, nulla in iis fit specifica mentio de solemnibus processionibus vel de processionibus cum statuis ducendis ab ecclesia matrice. Attamen huius ius fundatur tum in natura matricitatis, tum in immemoriali consuetudine, quae meliorem titulum de mundo constituit, et praesertim in hac materia legem facit. Unde parochis S. Iuliani et S. Nicolai Barensis eam turbare non licet absque manifesta iniuria. Pro aliis vero particularibus functionibus, quas parochi S. Iuliani et S. Nicolai Barensis privatim, seu absque cleri interventu, in propriis celebrant ecclesiis, ad nihil tenentur erga matricem ecclesiam. Hinc in casu invocari potest principium: *Exceptio firmat regulam in contrarium.*

Transiens dein ad disceptandum de funerum controversia, observat, communiter admitti a doctoribus, quod ius funerandi seu tumulandi cadavera fidelium defunctorum, quamvis super eo respectivi parochi fundatam habeant intentionem in iure, possit esse obnoxium quadragenariae praescriptioni cum titulo, et centenariae vel immemoriali absque titulo, uti diserte traditur in decisione edita a S. C. Episcoporum et Regularium in *Thelesina seu Cerretana – Iurium parochialium*, diei 22 Aug. 1902. Re quidem vera, ius tumulandi non ita paroeciae cohaeret, ut absque eo ipsa concipi nequeat: ita in *Barcinonem. – Iurium parochialium*, diei 27 Augusti 1904, coram S. C. Concilii: nihil igitur impedit, quominus hoc ius a parochis amitti possit per praescriptionem exstinctivam. In casu autem sedulo distinguendas esse ait funebres associationes cum interventu cleri, ab aliis, quibus ipse non intervenit: si de primis agatur, non posse ambigi videtur, quod huiusmodi associationes una cum funeribus in ecclesia S. Mariae maioris sunt explendae; et de his intelligendum est decretum Episcopi administratoris diei 22 Dec. 1907, quo cavetur, in materia funerum, « nihil esse innovandum ». Sane pro hisce associationibus peragendis in ecclesia praedicta suffragantur articuli statutorum cleri, et antiquissima consuetudo in oppido Aielli vigens. Attamen si agatur de aliis associationibus aut funeribus in quibus clerus S. Mariae partem non habet putat quod parochi S. Iuliani et S. Nicolai Barensis cogi non possint ad adeundam ecclesiam matricem S. Mariae pro iustis solvendis suorum parochianorum. Sane statuta et allegatae consuetudines in contrarium viden-

tur tantum esse coarctatae ad casum associationis funebris cum interventu cleri: profecto ex attestationibus e libris parochialibus descriptis, sive S. Iuliani sive S. Nicolai Barensis, apparet nonnullos defunctos paroecianos tumulatos fuisse in respectivis ecclesiis paroecialibus, vel etiam in aliis ecclesiis non parochialibus, et si quando dicitur eos sepultos fuisse in ecclesia matrice, additur tamen « aliis tamen servatis de iure civili et ecclesiastico ».

Quod si quis defunctus vel etiam ipsius heredes elegerint tumulationem seu melius funus (cum cadaverum tumulatio ex lege civili fieri debeat in publicis coemeteriis) cum interventu cleri ecclesiae in respectiva paroecia, sive S. Iuliani sive S. Nicolai Barensis; tum retur ipse, quod clerus cogi non possit ad interessendum associationi: equidem nemo ambigit, quod voluntates defunctorum in eligenda sepultura debeant esse omnino liberae, ad tramitem cap. *Nos instituta, de sepulturis*, sicuti etiam hanc electionem peragere possit pater pro filio impubere ante huius mortem, *si consuetudo terrae id habeat*, iuxta cap. *Licet, de sepult. in VI*, sed haec facultas non ita protenditur, ut iuribus tertii praeiudicare valeat. Quare in propositis casibus, vel clerus voluntarie intervenit in associatione ad ecclesiam parochialem, sicuti aliquando factum accidit, et tunc voluntas defuncti plenum sortitur effectum; vel clerus suis iuribus instat pro funere in ecclesia matrice peragendo, et tunc, attenta dispositione defuncti vel heredum, funus peragetur in paroecia cum simplici associatione et interventu parochi.

Demum parochi recurrentes petunt, utrum propria valeant mutare vel moderari statuta. Profecto videretur, quod proposita quaestio esset dimittenda affirmativo responso, ex illo principio, quod *omnis res per quas causas nascitur, per easdem dissolvitur;* sed hoc principium in casu invocari non potest, cum iura ecclesiae matricis in discrimen vocantur. Quare Scarfantonius (*ad Ceccop.*, lib. IV, tit. 12), loquens de hac materia praesertim in Capitulis, ait: « Canonici moderni potius debent esse antiquorum « statutorum servatores quam novatores, ut tradit Alexander (*Const. 225*, « n. 30, l. 6). Evidentissima esse debet ecclesiae sive Capituli utilitas in « novis ferendis et antiquis abrogandis aut reformandis (D. Thomas, II-II, « q. 79), idem sequitur dum vellent tollere inveteratam consuetudinem: nam « talis mutatio etiam utilior perturbationem parit ». Quare idem auctor in suis adnexis votis (tit. 2, dec. 40, n. 11) docet, consensum Episcopi necessario requiri in iis, quae concernunt mutationem antiqui status et statutorum ecclesiae, aliter gestum a Capitularibus remanet absque robore. Age vero in casu per propositam mutationem aut moderationem statutorum, nedum ecclesiae matricis utilitas non quaeritur, sed potius eius iura imminuuntur; nam eius clerus privatur privilegio a pluribus saeculis possesso.

Dubia. – I. *An constet de iure matricitatis ecclesiae S. Mariae maioris, nec non de iure illius parochorum aliis praecedendi in sacris functionibus, in casu.* – Et quatenus *affirmative*:

II. *An et quomodo servanda sit consuetudo, maiores anni solemnitates in ea celebrandi, itemque ex ea ducendi processiones solemnes, seu cum cleri interventu atque cum Sanctorum simulacris, in casu.*

III. *An et quomodo, non obstante deliberatione cleri, diei 3 Augusti 1908, associationes funebres cum cleri interventu ex eadem ecclesia S. Mariae maioris ducendae sint, in eaque funera persolvenda defunctorum aliarum etiam paroeciarum S. Iuliani et S. Nicolai Barensis, etsi in una ex istis ecclesiis sepultura electa fuerit, in casu.*

RESOLUTIONES. – Emi Patres S. Congregationis Concilii, in comitiis generalibus diei 8 Iulii 1909, propositis dubiis ita respondendum censuerunt:

Ad I. *Affirmative.*

Ad II. et III. *Affirmative, iuxta decretum Administratoris apostolici.*

L. ✠ S. Iulius Grazioli, *Subsecretarius.*

II

Ne quae salubriter in Domino constituta iam fuerunt, annorum decursu memoriâ excidant, maxime cum, etiam in praesens, haud raro contingat, quod sacerdotes non pauci absque S. H. C. Concilii venia ex Italia praesertim in Americam se conferant, SSmus Dñus noster Pius PP. X decretum quod inscribitur: *De clericis in Americam et ad Insulas Philippinas profecturis*, ab eadem S. H. C., die 14 Novembris anno 1903 editum, vulgari iterum mandavit.

Datum Romae, ex aedibus sacrae Congregationis Concilii, die 7 Septembris 1909.

Iulius Grazioli, *Subsecretarius.*

L. ✠ S.

DECRETUM

DE CLERICIS IN AMERICAM ET AD INSULAS PHILIPPINAS PROFECTURIS

Clericos peregrinos, a remotis transmarinis oris venientes, iuxta veterum Patrum statuta et canonicas sanctiones (tit. 22, lib. I *Decret.*) ipsasque prudentiae regulas, nonnis caute ad sacri ministerii exercitium esse admittendos, neminem profecto latet. Nam propter distantiam et dissimilitudinem locorum, de personis earumque qualitatibus ac de valore documentorum, quae ab advenis exhibentur, iustum iudicium tute expediteque fieri saepe difficile est; fraus ac dolus (teste experientia) aliquando subre-

punt; unde periculum passim imminet, ne indigni ac nequam viri super gregem fidelium constituantur, cum gravissima divinae maiestatis offensa et rei christianae iactura.

Ad haec arcenda discrimina, S. Concilii Congregatio, de speciali mandato SSmi D. N. Leonis XIII, circularibus litteris ad Italiae et Americae Ordinarios, die 27 mensis iulii 1890 datis, legem tulit, qua Italorum sacerdotum migrationem in Americam certis regulis contineret.

Huiusmodi regulae hae sunt:

« 1. In futurum prohibentur omnino Italiae Episcopi et Ordinarii con-
« cedere suis presbyteris e clero saeculari litteras discessoriales, ad emi-
« grandum in regiones Americae.

« 2. Exceptio tantummodo admitti poterit, onerata Episcopi conscien-
« tia, pro aliquo eius dioecesano sacerdote maturae aetatis, sufficienti
« sacra scientia praedito, et vere iustam afferente emigrationis causam; qui
« tamen, bonum testimonium habens intemeratae vitae, in operibus sacri
« ministerii cum laude spirituse cclesiastici et studii salutis animarum hacte-
« nus peractae, solidam spem exhibeat aedificandi verbo et exemplo fideles
« ac populos ad quos transire postulat, nec non moralem certitudinem
« praestet, numquam a se maculatum iri sacerdotalem dignitatem exerci-
« tatione vulgarium artium et negotiationum.

« 3. Sed in huiusmodi casu, idem Italus Episcopus et Ordinarius,
« omnibus rite perpensis et probatis, rem, absque sacerdotis postulantis
« interventu, agat cum ipso Ordinario Americano, ad cuius dioecesim ille
« transire cupit, et habita ab ipso Americano Ordinario eiusdem sacerdotis
« formali acceptatione, una cum promissione, eum ad aliquod ministerii
« ecclesiastici munus deputandi, de omnibus et singulis ad memoratam
« S. Congregationem Concilii referat. Quae si tamen assentiatur, tunc
« poterit Episcopus discessorias litteras concedere, communicando cum
« Americano Antistite per secretam epistolam, nisi ei iam cognitae sint,
« notas emigrantis sacerdotis proprias, ad impediendas fraudes circa subiecti
« identitatem. Ex ea dioecesi ad aliam in America idem sacerdos emi-
« grare ne valeat, absque nova sacrae Congregationis licentia.

« 4. Excluduntur in quavis hypothesi presbyteri ritus orientalis.

« 5. Quod si non agatur de emigratione, sed de alio Italiae sacerdote,
« qui ob suas peculiares honestas ac temporaneas causas pergere velit ad
« Americae partes, satis erit ut proprius Ordinarius, his perspectis, ac
« dummodo de cetero nihil obstet, eum muniat in scriptis sua licentia ad
« tempus (unius anni limitem non excedens), in qua ipsae abeundi causae
« declarentur, cum conditione, ut suspensus illico maneat a divinis, expleto
« constituto tempore, nisi eius legitimam prorogationem obtinuerit.

« 6. Non comprehenduntur his legibus de emigratione in Americas ii « sacerdotes, qui ad hoc speciali aliquo gaudent apostolico privilegio ».

Hac lege, noxia plura remota et sublata fuerunt, non tamen omnia, neque ex toto. Experientia enim docuit, ex praepostera art. 5 superius recensiti interpretatione salutaris illius legis effectum saepenumero fuisse frustratum. Praeterea constitit, nedum ex Italia, sed ex aliis quoque Europae regionibus nimiam esse, quandoque etiam perniciosam, sacerdotum migrationem in Americam, et ad insulas Philippinas.

Quare Emi S. C. Patres, plurium Episcoporum relationibus rite, uti par erat, inspectis, eorundem Episcoporum votis obsecundantes, rebus omnibus mature perpensis, censuerunt, latius atque uberius esse hac de re providendum nova generali lege, quae his capitibus continetur:

I. Pro Italiae clericis, firmis dispositionibus contentis in circularibus litteris diei 27 mensis iulii 1890, sub numeris 1, 2, 3, 4 et 6, Ordinariorum omnium tam Italiae quam Americae conscientia super plena earum observantia graviter oneratur. Facultas vero sub num. 5 concessa circumscribitur ad casum strictae et urgentis necessitatis, ut e. g. pro gravi infirmitate alicuius in America degentis, quem christiana caritas aut pietatis officium invisere exigant, neque tempus suppetat recurrendi ad Sanctam Sedem. Sed in hoc et similibus adiuncti causa urgentis necessitatis in discessoriis litteris clare ac determinate exprimenda erit, absentiae tempus ad sex menses circumscribendum, et de re statim edocenda S. Concilii Congregatio.

II. Extra Italiam vero, in posterum ne liceat Europae Ordinariis discessoriales pro America suis clericis largiri, nisi requisito prius consensu Episcopi dioecesis illius, ad quam sacerdos pergere cupit, permutatis ad hunc finem secretis litteris, in quibus de aetate et de moralibus atque intellectualibus qualitatibus migrantis sacerdotis Americanus Praesul doceatur. Excipitur tamen casus strictae et urgentis necessitatis, in quo, pari modo ac supra, licentia a proprio Ordinario concedi poterit, sed ad sex menses tantum valitura, adnotata causa urgentis necessitatis, et monito per epistolam Episcopo loci ad quem sacerdos proficiscitur.

Quo vero ad sacerdotes orientalis ritus, serventur dispositiones datae a S. C. de Propaganda Fide, litteris diei 12 Aprilis 1894.

III. Pro migraturis denique ex qualibet orbis parte ad Philippinas insulas, eaedem leges ac normae serventur ac pro Italis sacerdotibus ad Americam pergentibus, hac tamen differentia, ut pro Europae aliarumque regionum sacerdotibus venia expetenda sit a S. Congregatione Concilii, pro Americae vero septentrionalis sacerdotibus, a delegatione Apostolica Washingtoniae.

Itaque in posterum discessoriae litterae pro clericis in Americam et ad insulas Philippinas migraturis conficiantur in forma specifica, iuxta regulas superius statutas: et aliter factae nullius valoris sint, et qua tales ab Ordinariis illarum dioeceseon aestimentur.

Facta autem de his omnibus relatione SSmo D. N. Pio PP. X in audientia diei 17 Septembris p. p. ab infrascripto Cardinali Praefecto, Sanctitas Sua decreta Emorum Patrum confirmavit, per circulares S. C. litteras publicari, et ab omnibus rite observari mandavit, contrariis quibuscumque minine obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. C. Concilii, die 14 Novembris 1903.

✠ VINCENTIUS Card. Episcopus Praenestinus, *Praefectus.*

L. ✠ S.

C. De Lai, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

I

INSTRUCTIO

CIRCA DEBITA ET OBLIGATIONES OECONOMICAS A RELIGIOSIS FAMILIIS SUSCIPIENDA.

Inter ea, quae religiosis Familiis maius detrimentum afferunt, quaeque sicut earum tranquillitatem perturbant, ita bonam existimationem in discrimen vocant, praecipue est numeranda nimia facilitas, qua aliquando debita contrahuntur.

Saepe enim aes alienum inconsulto et intemperate suscipitur, sive ad excitandas domos, sive ad eas augendas et ampliandas, sive ad tyrones plus aequo recipiendos, sive ad manum apponendam operibus vel instituendae iuventutis, vel sublevandae miseriae.

Quae quidem omnia, licet vel in se, vel ratione praestituti finis, sint opera laude digna, quum tamen regulis christianae prudentiae et aequae administrationis non semper respondeant, ideoque apostolicarum praescriptionum verbis et spiritui contraria sint, Deo esse grata non possunt, nec proximo valent permansuram afferre utilitatem.

Quum autem in dies misere succrescat huiusmodi abusus, debita contrahendi absque prudentibus cautelis, et frequenter sine venia, sive Superioris generalis sive huius Apostolicae Sedis; attentis peculiaribus et extra-

ordinariis sane circumstantiis, in quibus publicae et privatae res oeconomicae versantur; ne domus quaecumque religiosae, ex sua leviori agendi ratione, in aere alieno contrahendo damnum in posterum persentiant; sanctissimus Dominus noster Pius Papa X, habitis suffragiis Emorum Patrum Cardinalium huius sacrae Congregationis negotiis Religiosorum Sodalium praepositae, in plenario coetu ad Vaticanum habito, die 30 Iulii 1909, post maturum examen, haec decernere, statuere et praescribere dignatus est, a singulis Ordinibus, congregationibus, institutis, utriusque sexus, sive votorum solemnium sive simplicium, a monasteriis, collegiis et domibus religiosis, sui quoque iuris, vel Ordinariis locorum subiectis, apprime servanda:

I. Moderatores, sive generales sive provinciales seu regionales sive locales nulla debita notabilia contrahant, nullasque notabiles obligationes oeconomicas suscipiant, directe vel indirecte, formaliter vel fiducialiter, hypothecarie vel simpliciter, cum onere vel absque onere redituum seu fructuum, per publicum vel privatum instrumentum, oretenus vel aliter:

a) absque praevio consensu Consilii generalis seu Definitorii, si agatur de Curia generali, aut de domo vel domibus, immediate iurisdictioni seu directioni Curiae generalis subiectis;

b) vel absque praevio consensu Consilii seu Definitorii provincialis et expressa licentia Moderatoris generalis, accedente voto deliberativo Consilii seu Definitorii generalis, si agatur de debitis vel obligationibus a Superioribus provincialibus vel regionalibus contrahendis seu suscipiendis;

c) vel absque praevio consensu Consilii localis seu monasterii sive domus, quocumque nomine designetur, sub nullo Superiore provinciali seu regionali positae, et expressa licentia Moderatoris generalis, eiusque Consilii seu Definitorii generalis. Quod si Ordo in varias congregationes seu familias, proprium Praesidem seu Moderatorem generalem seu quasi generalem habentes, divisus sit, huius Praesidis seu Moderatoris eiusque Consilii licentia necessaria omnino erit;

d) vel absque praevio consensu Consilii localis, si agatur de monasteriis vel domibus nulli Moderatori generali subiectis, accedente tamen licentia in scriptis Ordinarii loci, si monasteria seu domus huiusmodi ab Ordinarii iurisdictione vere exempta non sint.

II. In debitis vel in obligationibus oeconomicis contrahendis, habenda est notabilis quantitas, quae superat 500 libellas, nec attingit 1000, si agantur de monasteriis vel domibus singulis; quae superat 1000 libellas, nec attingit 5000, si agatur de provinciis vel quasi provinciis; quae superat 5000 libellas, si de Curiis generalibus. Quod si domus, provincia vel Curia generalis debita vel obligationes contrahere intendat, quae valorem

10.000 libellarum excedant, praeter licentiam respectivi Consilii, ut supra, requiritur beneplacitum apostolicum.

III. Non licet per diversa debita vel per obligationes diversas, quae quomodolibet contracta sint vel contrahantur, summam respectivam in praecedenti articulo expressam superare; sed omnia et singula debita omnesque et singulae obligationes, quomodolibet contracta, semper coalescunt. Ideoque nullae omnino erunt licentiae ad nova debita contrahenda novasque obligationes suscipiendas, si anteacta debita vel obligationes nondum exstincta sint.

IV. Pariter nulla erunt indulta seu beneplacita apostolica ad contrahenda debita vel ad suscipiendas obligationes, valorem 10.000 libellarum excedentia, si domus, provincia vel Curia generalis oratrix in precibus reticeat alia debita vel alias obligationes, quibus forsan adhuc gravatur.

V. Si qua autem congregatio et institutum votorum simplicium aliaeque religiosae Familiae Consilia generalia, provincialia et localia non habeant, illa intra tres menses constituant ad hunc finem vigilandae administrationis oeconomicae. Monasteria autem seu domus, quae sint sui iuris, nec Consilium libera capituli localis electione constitutum habeant, illud pariter intra tres menses sibi eligant. Consiliarii autem per triennium in officio permaneant, et sint quatuor in monasteriis vel domibus, quae saltem duodecim electores habent, et duo ad minus in aliis.

VI. Suffragia, de quibus agitur in articulo I, toties quoties exquirantur, et semper secreta atque deliberativa sint, non mere consultiva; licentiae autem, virtute suffragiorum concessae, numquam oretenus, sed in scriptis dentur. Acta vero Consilii subscribantur tum a Moderatore tum a singulis consiliariis.

VII. Graviter oneratur Moderatorum conscientia, ne per se vel oeconomum, vel aliter, consiliariis occultent, ex toto vel ex parte, bona quaecumque, reditus, pecunias, titulos, donationes, eleemosynas et alia valorem aliquem oeconomicum habentia, etiamsi data sint Moderatori intuitu personae; neque de debitis vel obligationibus quomodolibet contractis taceant; sed omnia plene, exacte, sincere, fideliter revisioni, examini et adprobationi Consilii committantur; omnia etiam documenta, bona temporalia vel oeconomiam respicientia, pariter consiliariis examinanda tradantur.

VIII. Nulla fundatio monasterii vel domus, nullaque fundationis amplificatio vel mutatio fiat, si pecunia solvenda non habeatur, et hac de causa debita vel obligationes oeconomicae contrahenda sint, etiamsi fundus vel materia ad aedificandum, vel aliqua pars aedificii gratuito donetur, vel construatur; nec sufficit promissio pecuniae etiam in magna quantitate ab uno vel pluribus benefactoribus tribuendae, quia huiusmodi promissiones

saepe non adimplentur, cum periculo gravis nocumenti materialis et moralis Religiosorum.

IX. Ut pecuniae, reditus aliique proventus legitime collocentur in aliquo tuto, licito ac fructifero investimento, et ut potius in uno quam in alio investimento ponantur, requiritur votum Consilii, toties quoties exquirendum, exhibitis praefato Consilio omnibus notitiis circa formam, modum et alias investimenti circumstantias. Quod item valet pro qualibet investimenti mutatione, servatis aliis de iure servandis.

X. Quae de triplici clavi capsam claudente deque ipsius capsae visitatione, necnon de recta administratione rerum temporalium praescribuntur in constitutionibus singularum Familiarum religiosarum, si severiori ratione, quam in singulis articulis praesentis Instructionis ordinentur, accurate serventur in iis, quae ipsi Instructioni contraria non sint. Et ubi administratio temporalis per propria statuta ordinata non fuerit, omnia quamprimum ordinentur, prae oculis habitis quae in *Normis*, cap. VI, dicuntur, quaeque non solum sorores, sed et viros religiosos respiciunt, ut habetur in *nota in fine* pag. 3 earundem *Normarum* posita, salvis semper praescriptionibus huius Instructionis.

XI. Fundus, legata et alia quaecumque bona, quae quomodolibet Missas adnexas habent, eorumque fructus vel reditus nullo pacto debitis vel obligationibus oeconomicis cuiuscumque conditionis sint, ne quidem ad breve tempus, gravari possunt; et pecuniae pro Missis manualibus vel aliis celebrandis acceptae, ante ipsarum celebrationem, nullo pacto nullaque de causa, neque ex toto neque ex parte expendi possunt, sed integre servari debent. Qua in re speciali vigilantia procedant tum Moderatores tum consiliarii.

XII. Quae de dotibus monialium et sororum non alienandis ab apostolica Sede iandudum statuta sunt, erunt apprime servanda. Nullo igitur pacto neque cuiusvis utilitatis intuitu fas erit capitalia huiusmodi dotum consumere, quousque respectivae moniales vel sorores vivant; sub poenis a iure determinatis. Et Apostolicae Sedis venia erit expetenda, si ob gravissimas circumstantias perutilis iudicetur etiam unius tantum dotis alienatio.

XIII. Donationes, etiam titulo eleemosynae vel subsidii, non fiant, nisi iuxta conditiones a Sancta Sede praescriptas, et iuxta mensuram in singulis constitutionibus ordinatam, vel a capitulis, et in eorum defectu, a Superioribus generalibus cum respectivis Consiliis legitime determinatam.

XIV. Omnia, quae in hac Instructione praescribuntur, non solum Ordines, congregationes et instituta virorum, sed etiam monialium et sororum respiciunt. Violatores autem earundem praescriptionum graviter puniantur, et si violatio sit de iis, quae de iure communi vel iuxta prae-

sentem Instrictionem apostolicum beneplacitum requirunt, poenis ipso facto subiaceant, alienatoribus bonorum ecclesiasticorum inflictis.

Contrariis quibuscumque, etiam speciali mentione dignis, non obstantibus.

Fr. I. C. Card. Vives, *Praefectus.*

L. ✠ S.

D. L. Janssens, O. S. B., *Secretarius.*

II

DUBIA

DE NULLITATE PROFESSIONIS SOLEMNIS EIUSQUE EFFECTUUM A NONNULLIS MONIALIBUS EMISSAE, NON PRAEMISSO TRIENNIO VOTORUM SIMPLICIUM EX IGNORANTIA DECRETI " PERPENSIS ,,.

Per decretum sacrae Congregationis Episcoporum et Regularium d. d. 3 Maii 1902, quod incipit *Perpensis*, iniunctum fuit monialibus cuiuscumque Ordinis, ut, peracta probatione et novitiatu, vota simplicia emittant, nec ad solemnem professionem admitti possint, nisi expleto triennio a die, qua vota simplicia emiserunt; ita nempe « ut si qua, non exacto inte« gro triennio, ad professionem solemnem, quacumque ex causa, admitte« retur, professio ipsa prorsus foret, et nullius effectus (Decretum *Per« pensis*, II) ».

Cum autem huiusmodi decretum in notitiam aliquot monasteriorum vel monialium nonnisi post aliquod temporis spatium venerit, admissae fuerunt ad professionem votorum solemnium nonnullae novitiae immediate post novitiatum, ex decreti ignorantia. Hinc quaeritur:

I. An professio, quam moniales praedictae emiserunt post diem 3 Maii 1902, tamquam solemnem, non praemisso triennio votorum simplicium ex ignorantia decreti *Perpensis*, haberi debeat tamquam nulla? Et quatenus *Affirmative:*

II. An professio, in iis circumstantiis emissa, debeat saltem haberi valida, uti professio simplex?

III. An renuntiatio, donationes etc. a moniali factae occasione talis invalidae professionis, habendae sint tamquam nullae, ac proinde res donatae ab illa legitime repeti possint cum dote?

Emi Patres sacrae Congregationi negotiis Religiosorum Sodalium praepositae, in plenario coetu habito ad Vaticanum die 30 Iulii 1909, re mature perpensa, respondendum censuerunt:

Ad I. *Affirmative.*

Ad II. *Negative.*

Ad III. *Affirmative.*

Quibus omnibus sanctissimo Domino nostro Pio Papae decimo per infrascriptum Secretarium sacrae Congregationis de Religiosis sequenti die relatis, Sanctitas Sua responsiones Emorum Patrum approbare et confirmare dignata est.

Fr. I. C. Card. Vives, *Praefectus,*

L. ✠ S.

D. L. Janssens, O. S. B., *Secretarius.*

III

DECRETUM

DE QUIBUSDAM POSTULANTIBUS IN RELIGIOSAS FAMILIAS NON ADMITTENDIS.

Ex audientia SSmi, die 7 Septembris 1909

Ecclesia Christi, licet spirituali gaudio afficiatur, quum fideles matura deliberatione et recta intentione statum perfectionis in religiosis Familiis amplectuntur, qualitatis tamen quam numeri potius sollicita, ingressum in novitiatum et professionem votorum ita moderata est, ut eos tantum decreverit ad evangelica consilia in religiosis Domibus servanda esse admittendos, qui divinae vocationis argumenta praeberent. Ipsum quoque probationis tempus, quod votorum emissionem praecedit, ad hoc instituit, ut animi non solum religiosis imbuerentur virtutibus, sed etiam a Superioribus rite explorarentur.

Debilitata tamen in regionibus non paucis vitae christianae disciplina, Apostolica Sedes ingressum in religiosas Familias, examen tyronum et experimentum vitae religiosae, paullatim, progressu temporis, severiori quadam ratione ordinavit, editis ad rem legibus, quae spem perseverantiae et prosperi exitus firmiorem redderent.

Quum vero compertum sit, longe melius esse, ut aliqualiter claudantur ianuae ingredientibus, ne postea late reserentur exeuntibus, sanctissimus Dominus noster Pius Papa X committere dignatus est huic sacrae Congregationi negotiis Religiosorum Sodalium praepositae, ut severiori huiusmodi Ecclesiae disciplinae insistens in admittendis alumnis ad novitiatum et vota, haec statueret, ab omnibus religiosis virorum Familias, graviter onerata Superiorum conscientia, fideliter in posterum servanda, quae sequuntur:

Nullimode, absque speciali venia Sedis Apostolicae, et sub poena nullitatis professionis, excipiantur, sive ad novitiatum sive ad emissionem votorum postulantes:

1.° qui e collegiis etiam laicis ob inhonestos mores vel ob alia crimina expulsi fuerint;

2.° qui a seminariis et collegiis ecclesiasticis vel religiosis quacumque ratione dimissi fuerint;

3.° qui, sive ut professi sive ut novitii, ab alio Ordine vel congregatione religiosa dimissi fuerint; vel, si professi, dispensationem votorum obtinuerint;

4.° qui iam admissi, sive ut professi sive ut novitii, in unam provinciam alicuius Ordinis vel congregationis et ab ea dimissi, in eandem vel in aliam eiusdem Ordinis vel congregationis provinciam recipi nitantur.

Contrariis quibuscumque, etiam speciali mentione dignis, non obstantibus.

Fr. I. C. Card. Vives, *Praefectus.*

L. ✠ S. D. L. Janssens, O. S. B., *Secretarius.*

IV

DECLARATIONES

CIRCA ARTICULUM SEXTUM DECRETI « AUCTIS ADMODUM » EDITI DIE IV NOVEMBRIS MDCCCXCIII.

In articulo sexto decreti *Auctis admodum*, editi a sa. me. Leone XIII, inter alia, haec statuuntur: « Professi tum votorum solemnium tum sim-« plicium ab Ordinariis locorum ad sacros Ordines non admittantur, nisi, « praeter alia a iure statuta, testimoniales litteras exhibeant, quod saltem « per annum sacrae theologiae operam dederint, si agatur de subdiaconatu, « ad minus per biennium, si de diaconatu; et quoad presbyteratum, saltem « per triennum, praemisso tamen regulari aliorum studiorum curriculo ».

Porro circa genuinum sensum huius articuli, varia dubia sacrae Congregationi negotiis Religiosorum Sodalium praepositae exhibita sunt, quae ad sequentia capita reduci possunt:

I. Utrum Superiores Ordinum vel Institutorum religiosorum praefatas testimoniales litteras licite dare, et Ordinarii seu Episcopi licite acceptare possint, si anni de quibus agitur non fuerint completi, seu non vere academici vereque scholares, sed potius abbreviati, non quidem ex incuria, sed quia vel omissae fuerunt vacationes, vel horae lectionibus in schola tradendis multiplicatae, vel alia quacumque de causa?

II. Utrum studentes, expleto unius, duorum vel trium respective annorum curriculo theologico, possint statim ad subdiaconatum vel diaconatum vel presyteratum item respective promoveri, ideoque inceptis vacationibus,

in fine anni scholastici dari solitis, quin circulum duodecim mensium complere teneantur?

III. Utrum iidem studentes, triennio theologico rite completo, teneantur adhuc per alium annum, seu per quartum annum scholasticum, theologicis studiis in scholis incumbere?

IV. Utrum verba eiusdem decreti *Auctis admodum:* « praemisso tamen « regulari aliorum studiorum curriculo » respiciant tantum philosophica seu lycaealia studia, vel etiam gymnasialia seu humaniorum litterarum, imo primariam etiam institutionem?

V. Utrum studia philosophica seu lycaealia, humaniorum litterarum seu gymnasialia, et primaria necessario ante ingressum in novitiatum ex integro peragi debeant?

VI. Utrum praefata studia, non publice in scholis rite ordinatis, sed *uz*ivatim peracta, valorem habeant legalem, seu qui sufficiat ad licite dandas et licite acceptandas litteras testimoniales ad sacros Ordines?

VII. Utrum ad valorem legalem studiorum theologicorum, philosophicorum seu lycaealium, et humaniorum litterarum seu gymnasialium sufficiat disciplinae principalis seu theologiae, philosophiae et linguae latinae peritia, vel potius requiratur, ut in unaquaque schola tradantur etiam disciplinae accessoriae, iuxta normam in bene ordinatis Seminariis regionis vigentem et saltem in substantialibus servandam?

VIII. Utrum et quanam ratione in litteris testimonialibus ad sacros Ordines authentice constare debeat de peractis ex integro, tum curriculo seu curriculis theologicis, tum philosophicis seu lycaealibus, et humaniorum litterarum seu gymnasialibus studiis, ut praefatae litterae licite dari possint a Superioribus, et licite acceptari ab Ordinariis seu Episcopis?

Et sacra eadem Congregatio, de speciali mandato sanctissimi Domini nostri divina providentia Pii Papae X, respondet prout sequitur:

Ad I. *Negative* in omnibus; et quaelibet abbreviatio studiorum abusiva omnino habenda est, et penitus illicita.

Ad II. *Affirmative*, dummodo tamen complexus trium huiusmodi annorum saltem triginta tres menses integros comprehendat.

Ad III. *Affirmative*, ideoque complexum quadriennii theologici, computatis vacationibus seu feriis, quadraginta quinque menses integros comprehendere necesse est.

Ad IV. Respiciunt et philosophica seu lycaealia, et humaniorum litterarum seu gymnasialia, et primaria studia. Ideoque haud legalia habenda sunt theologica studia, si alumnus cursum philosophicum seu lycaealem rite non expleverit; neque legalia erunt philosophica seu lycaealia studia, si alumnus humaniorum litterarum seu gymnasiale curriculum minime

compleverit; neque valorem habebit humaniorum litterarum seu gymnasiale studium, si alumnus per primariam institutionem rite habitam minime praeparatus fuerit. Porro ad legitimum transitum de scholis primariis ad gymnasiales, de gymnasialibus ad lycaeales, de lycaealibus ad theologicas, requiritur testimonium de bene superato periculo seu examine, a Moderatoribus respectivarum scholarum in forma authentica obtentum; quod si gravi aliqua de causa haberi nequeat, suppleri potest per speciale examen, coram peritis magistris subeundum ante transitum ad superiorem gradum seu scholam.

Ad V. *Negative* quoad studia philosophica seu lycaealia; *affirmative* quoad primaria et gymnasialia seu humaniorum litterarum. In casibus tamen specialibus, accedentibus gravibus causis, permitti potest, ut ad novitiatum inter clericos admittatur, qui annum quartum gymnasialem seu humaniorum litterarum rite expleverit, dummodo: *a*) decimum quintum aetatis annum excesserit; *b*) statim post novitiatum, et antequam ad studium philosophicum seu lycaeale adscendat, integrum curriculum omnium studiorum humaniorum litterarum seu gymnasialium in scholis domesticis vel aliis rite ordinatis compleat; *c*) et finale periculum bene superet. Quod si agatur de ingressu in novitiatum anno quarto non expleto, recurrendum ad Sanctam Sedem.

Ad VI. *Negative*. In casibus tamen extraordinariis, qui respiciunt particularem aliquem alumnum tantum, qui diligenter studiis incubuit, et in periculo seu examine idoneus inventus fuerit, recurrendum ad sacram Congregationem pro convalidatione, exhibita iurata fide examinatorum, et de tempore transacto in studio privatim peracto et de bene superato periculo; nisi res sit, non de omnibus disciplinis unius anni scholaris, sed de una tantum vel altera disciplina accessoria, gravi de causa a particulari aliquo alumno privatim exculta; tunc enim, praehabita iurata fide examinatorum, ut supra, convalidatio dari poterit a Superiore generali, accedente voto deliberativo sui Consilii.

Ad VII. *Negative* ad primam partem, *Affirmative* ad secundam.

Ad VIII. Superiores in litteris testimonialibus, expressis verbis, sequentia declarare debent et testari: 1.° *quoad curriculum theologicum*, candidatum a tali anno, mense et die, ad talem usque annum, mensem et diem, et in tali schola studiis theologicis ad sacrum Ordinem, ad quem praesentatur, necessariis rite incubuisse, et in finali periculo seu examine idoneum inventum fuisse; 2.° *quoad inferiora studia, eidem curriculo praemittenda: a*) eundem candidatum, rite peractis primariae institutionis studiis, humaniorum litterarum studia in tali schola, et per tot annos academicos seu scholares, ex integro explevisse, bene superato finali periculo; *b*) prae-

fatum candidatum, recte expletis humaniorum litterarum studiis, philosophicum curriculum ex integro in tali schola, et per tot annos academicos seu scholares, complevisse, et finale periculum auspicato superavisse.

Mandavit insuper Sanctitas Sua, ut salvis quae de integritate et duratione studiorum in praesenti documento dicuntur, sacra Congregatio, exquisito ab omnibus Moderatoribus generalibus elencho disciplinarum, quae singulis annis scholasticis seu academicis adsignatae sunt in respectiva religiosa Familia, una cum tabulis horariis singularum scholarum aliisque opportunis informationibus, Instructionem de studiis apud clericos Ordinum et Institutorum religiosorum rite et integre peragendis praeparet, in plenario Emorum Patrum eiusdem Congregationis coetu examinandam, et probante Summo Pontifice, publici iuris faciendam.

Contrariis quibuscumque, etiam speciali mentione dignis, non obstantibus.

Romae, e Secretaria eiusdem sacrae Congregationis, die 7 Septembris 1909.

FR. I. C. CARD. VIVES, *Praefectus.*

L. ✠ S. D. L. Janssens, O. S. B., *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

DECRETUM

QUO CONSTITUTIONES MONACHORUM ARMENORUM MECHITHARISTARUM AD TEMPUS ADPROBANTUR.

Monachorum Armenorum Mechitharistarum constitutiones Clemens Papa XIII approbavit, iuxta modum praescriptum decreto lato a S. Congregatione particulari de Propaganda Fide, die 4 Decembris 1762, ab eoque confirmato. Verum, immutatis postmodum rerum ac temporum adiunctis, compertum est, plures praedictarum constitutionum dispositiones non amplius necessitati vel utilitati monachorum respondere, ideoque ab iis esse expungendas, nonnullasque alias in easdem esse inducendas, eo vel magis, quod citati decreti sanctiones effectum hucusque haud sortitae sunt. Quapropter SSmus Dñus noster Pius div. prov. Papa X, cui, dum adhuc Patriarchalem Venetiarum ecclesiam regeret, maxime cordi erat memoratae religiosae societatis incrementum, quique etiam nunc, ad Aposto-

licae Sedis fastigium evectus, paterno amore eam prosequitur; praehabita relatione de eius statu a R. P. D. Petro Kojunian, Episcopo Alexandrino Armenorum, apostolico Visitatore a Sanctitate Sua specialiter deputato; sacrae Congregationi de Propaganda Fide, pro Negotiis ritus orientalis mandavit, ut huiusmodi constitutionum recognitionem aggrederetur, ac ad finem perduceret. Quod cum ope praesertim Commissionis ad id constitutae peractum fuerit, SSm̃us Dominus noster praedictas constitutiones sic recognitas, ac typis polyglottis vaticanis vertente anno editas, approbare dignatus est *ad sexennium*, experimenti gratia, demptis quartae partis capitibus, in quibus *de studiorum ordine in scholis inferioribus* agitur, quaeque seorsim in manuale didascalicum colligi iussit. Mandavit insuper Sanctitas Sua, ut, transacto sexennio, praefatae constitutiones per Capitulum generale denuo S. Congregationi de Propaganda Fide subiiciantur, ad impetrandam perpetuam confirmationem. Voluit tandem SSm̃us Dñus noster, ut super praemissis praesens decretum conficeretur, quod, auctoritate Sua, apostolica approbatione munivit. Contrariis quibuscumque, etiam speciali et individua mentione dignis, minime obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 6 mensis augusti, anno 1909.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Hieronymus Rolleri, *Secret. pro negot. Orient. Rit.*

S. CONGREGATIO RITUUM

I

ORDINIS FRATRUM MINORUM

ADDITIO AD LECTIONEM VI IN OFFICIO DEDICATIONIS PATRIARCHALIS BASILICAE B. M. V. ANGELORUM IN PORTIUNCULA IUXTA BREVE DIEI XI APRILIS MCMIX.

Die 2 Augusti

In festo Dedicationis ecclesiae B. M. V. Angelorum in Portiuncula

Additio ad calcem VI lectionis Officii, post verba *evenisse cernimus:*

« Haec omnia secum reputans Pius decimus Pontifex Maximus, eandem Portiunculae ecclesiam, quam sanctus Pius quintus amplissimo « inclusam templo, aliique Pontifices innumeris auctam privilegiis volue-

« runt, iure caput et matrem universi seraphici Ordinis habendam esse « confirmavit, ad eximiam basilicae patriarchalis et cappellae papalis digni- « tatem evexit, atque in ea plenariam indulgentiam singulis quibusque « diebus lucrandam concessit ».

DECRETUM

Sanctissimus Dominus noster Pius Papa X, referente infrascripto Cardinali sacrae Rituum Congregationi Praefecto, additionem suprarelatam ad calcem sextae lectionis Officii de Dedicatione ecclesiae beatae Mariae Virginis Angelorum in Portiuncula adprobare atque indulgere dignatus est. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 14 Iulii 1909.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S. † D. Panici, Archiep. Laodicen., *Secretarius.*

II

URBIS ET ORBIS

OFFICIUM ET MISSA DE SS. PERPETUA ET FELICITATE MARTYRIBUS PRO ECCLESIA UNIVERSA.

IN BREVIARIO ROMANO

DIE 6 MARTII

IN FESTO SANCTARUM PERPETUAE ET FELICITATIS MARTYRUM

Duplex

Omnia de communi Martyrum non Virginum, praeter sequentia:

Ad Magnificat *et* Benedictus. *Ant.* Istarum est enim regnum coelorum, quae contempserunt vitam mundi, et pervenerunt ad praemia regni, et laverunt stolas suas in sanguine Agni.

℣. Gloria et honore coronasti eas, Domine.

℣. Et constituisti eas super opera manuum tuarum.

ORATIO

Da nobis, quaesumus, Domine Deus noster, sanctarum martyrum tuarum Perpetuae et Felicitatis palmas incessabili devotione venerari: ut quas digna mente non possumus celebrare; humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dominum.

In I Nocturno

Lectiones Confitebor, *de communi Virginum, 2° loco. Extra Quadragesimam, de Scriptura occurente.*

In II Nocturno

Lectio IV

Perpetua et Felicitas, in persecutione Severi Imperatoris, in Africa, una cum Revocato, Saturnino et Secundulo comprehensae sunt, et in tenebricosum carcerem detrusae, quibus ultra adiunctus est Satyrus. Erant adhuc catechumenae, sed paulo post baptizatae sunt. Paucis diebus interiectis, e carcere ad forum deductae cum sociis, post gloriosam confessionem, ab Hilarione procuratore damnantur ad bestias. Inde hilares descendunt ad carcerem, ubi variis visionibus recreantur, et ad martyrii palmam accenduntur. Perpetuam, nec patris senio confecti iteratae preces et lacrymae, nec erga filium infantem pendentem ad ubera maternus amor, nec supplicii atrocitas a Christi fide dimovere umquam potuerunt.

Lectio V

Felicitas vero, instante spectaculi die, cum octo iam menses praegnans esset, in magno erat luctu, ne differretur: leges quippe vetabant, praegnantes supplicio affici. At precibus commartyrum accelerato partu, enixa est filiam. Cumque in partu laborans doleret, ait illi quidam de custodibus: Quae sic modo doles, quid facies, obiecta bestiis? Cui illa: Modo ego patior: illic autem alius erit in me, qui patietur pro me, quia et ego pro illo passura sum.

Lectio VI

In amphitheatrum, toto inspectante populo, producuntur tandem generosae mulieres, nonis Martii, ac primum flagellis caeduntur. Tunc a ferocissima vacca aliquandiu iactatae, plagis concisae et in terram elisae sunt: demum cum sociis, qui a variis bestiis vexati fuerant, gladiorum ictibus conficiuntur. Harum sanctarum martyrum festum Pius decimus Pontifex Maximus ad ritum duplicem pro universa Ecclesia evexit, ac diei sextae Martii adsignari mandavit.

In III Nocturno

Homilia in Evangelium Simile est, *de eodem communi. In Quadragesima, IX Lectio de Homilia feriae occurentis.*

IN MISSALI ROMANO

Missa Me exspectaverunt, *de communi non Virginum, cum Orationibus* 2° *loco de pluribus Martyribus.*

DECRETUM

Rmus Dñus Bartholomaeus Clemens Combes, Archiepiscopus Carthaginen. atque Algerien., occasionem nactus, qua lapideum operculum cum inscriptione vetustissimi tumuli, seu sepulcri, inclytarum ecclesiae Africanae martyrum, sanctarum Perpetuae et Felicitatis (ac sociorum: Satyri,

Saturnini, Revocati et Secunduli) in lucem prodiit; diuturna vota cleri ac fidelis plebis illius ecclesiae depromens, sanctissimum Dominum nostrum Pium Papam X enixis precibus rogavit, ut festum earundem sanctarum Martyrum e simplici ritu ad duplicem minorem evehere, ac diei sextae Martii adsignare cum Officio et Missa propriis, illudque ad universam Ecclesiam extendere dignaretur. Sanctitas porro Sua, has preces, ab infrascripto Cardinali sacrae Rituum Congregationi Praefecto relatas, peramanter excipiens, festum sanctarum Perpetuae et Felicitatis martyrum sub ritu duplici minori in universa Ecclesia amodo die sexta Martii quotannis celebrari mandavit, cum Officio et Missa de communi Martyrum non Virginum, et lectionibus secundi nocturni, quae ab eadem sacra Congregatione revisae atque emendatae, huic praeiacent decreto: servatis rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 25 Augusti 1909.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S. Philippus Can. di Fava, *Substitutus.*

SACRA ROMANA ROTA

PHAREN.

IURIUM et POENARUM

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno sexto, die 16 Iulii 1909, RR. PP. DD. Ioannes Prior, Aloisius Sincero, Ponens, *et Ioseph Mori, Auditores de turno, in causa* Pharen.–Iurium, *inter parochum Cosimum Scarpa actorem, repraesentatum per legitimum procuratorem sacerdotem Dominicum Mancini, et mensam episcopalem Pharen. et Religiosos Ordinis Praedicatorum conventos, repraesentatos per legitimum procuratorem sacerdotem Aloisium Lavitrano, interveniente et disceptante in causa Promotore iustitiae pro iuris et legis tutela, sequentem definitivam tulerunt sententiam.*

Anno 1905, admodum reverendo sacerdoti Cosimo Scarpa, parocho loci vulgo *Cittavecchia*, dioecesis Pharensis, eiusdemque districtus Decano, ob quosdam recursus, quos ipse fecerat ad auctoritatem saecularem, ut impediretur quaedam processio Theophorica, et, huius respectu, exercitium iurisdictionis ecclesiasticae, ablatus primum fuit ab Ordinario illius dioecesis decanatus, dein vero irrogata fuit suspensio, et qua poena vindica-

tiva et qua poena medicinalis, seu censura. Recursum parochus Scarpa ad S. Sedem fecit, resque a S. Congregatione Concilii agitari coepta est. At die 19 Novembris 1908, instantibus quoque parocho Scarpa eiusque procuratore, causa transmissa fuit ad hunc sacrum Ordinem, propositis et concordatis sequentibus dubiis:

I. *An sustineatur tum remotio sacerdotis Scarpa ab officio decanatus, tum poenarum irrogatio in eundem sacerdotem in casu.*

II. Et quatenus negative, *an sit respective locus reintegrationi in officio decanatus, et damnorum refectioni in casu.*

III. *An constet de iuribus patrum Dominicanorum, recognitis per decreta 9 Iunii 1905 et 10 Iunii 1906.*

FACTUM QUOD SPECTAT. — Curia episcopalis Pharensis dioecesis, seu ipsius nomine Provicarius, J. Novak, sub die 9 Iunii 1905, haec scribebat admodum reverendo officio parochiali loci *Cittavecchia:* « Il molto reve- « rendo P. Angelico Orlandini, come Priore di cotesto convento Domeni- « cano di S. Pietro, col suo scritto 6 corr. partecipa d'aver deciso di tenere « una processione solenne col santissimo Sacramento attorno la città, la « Domenica fra l'Ottava del *Corpus Domini*, a servirsi con ciò non solo « del privilegio concesso all'Ordine di S. Domenico dalla S. Sede, ed a « a soddisfare ... a un comando di alcuni Sommi Pontefici, ma ancora per « dare a cotesta popolazione.... una bella occasione di dimostrare il mas- « simo omaggio pubblico all'incarnato Verbo divino... Lo scrivente ha con « cuore lieto salutato cotesta disposizione del M. R. Priore di cotesto « convento, perchè sicuro che tornerà a vantaggio della vita spirituale « di cotesta popolazione.... Lo scrivente nutre ferma speranza che anche « cotesto Rmo Canonico parroco, con cuore allegro saluterà la decisione « del priore Domenicano.... e che pubblicamente dal santo altare inviterà « i suoi parrocchiani a suddetta processione.... Cotesto Rmo Canonico « parroco si compiacerà Domenica fra l'Ottava del *Corpus Domini* di « finire tutte le funzioni nella chiesa parrocchiale fino le 6 pom., perchè « la processione comincerà alle 6 ½ pom. ».

Parochus autem Scarpa, sub die 20 Iunii 1905, Rmae Curiae Pharensi haec respondebat: « Riferentemente *al riv. curiale decr. 9 corr., n. 991*, « senza per ora, nè qui entrare in merito, considerato il motivo impellente « ed il fine intenzionale che vorrebbero giustificare la novità liturgica della « locale famiglia religiosa nell'ambito consuetudinariamente legale ed esclu- « sivo di questa parrocchia, col citato decreto avvertito, lo scrivente, a « sgravio di dovere, si pregia di far noto ad esso Rmo Ordinariato, che « la chiesa parrocchiale di Cittavecchia, a professione di fede e pratica

« di culto del SS. Sacramento teneva e tiene di diritto *ab immemorabili* « per la solennità del *Corpus Domini* tre pubbliche processioni col Vene- « rabile, vale a dire il *Corpus Domini*, la Domenica fra l'Ottava e il giorno « dell'Ottava stessa, dopo la serale esposizione ». Qua ex epistola patet, parochum Scarpa: 1.° equidem in epistola Curiae Pharensis sub die 9 Iunii, etsi humanioribus verbis concinnata, intellexisse et aperte agnovisse, vim ac naturam curialis decreti; 2.° huic curiali decreto non obstitisse, manifesto saltem, apud Curiam ipsam; 3.° reposuisse tamen et reservasse in aliud tempus « senza per ora », atque apud aliam, quam dicunt, sedem « nè qui », actionem de rei ipsius substantia, scilicet « senza entrare « in merito », etc.

Extemplo vero, sub eadem die 20 Iunii, parochus Scarpa recursum ad forum saeculare fecit, atque haec ab officio, ut aiunt, parochiali, ad inclitum, quem vocant, *Capitanato distrettuale di Lesina*, scripsit: « La locale « famiglia religiosa Domenicana, Domenica u. s. *inter Missarum solemnia* « annunziava, che nella p. v. Domenica infra l'Ottava del *Corpus Domini* « terrebbe essa una pubblica, solenne processione col SS. Sacramento nel- « l'ambito consuetudinariamente legale ed esclusivo della parrocchia. Or « tale affatto nuova processione di detta famiglia religiosa, che lede i « diritti del parroco, e invade la territorialità giurisdizionale della parroc- « chia, non ha base di diritto, nè nella consuetudine, nè nella legge, nè « nei ss. canoni, anzi è in opposizione, sia coi sacri canoni (*Conc. Late- « ranense V, Decret. Pauli PP. III, 3 kal. Martii anni 1542*), che colla « legislazione politica in argomento.... Lo scrivente pertanto, a tutela del « diritto del parroco, nonchè a tutela del diritto e del prestigio della par- « rocchia, nel presente e nell'avvenire, chiede: voglia essa inclita autorità « politica opporvi il suo veto, del disposto notiziando lo scrivente per sua « norma ». Hoc ex documento manifesto liquet: 1.° parochum Scarpa non modo agitare non dubitasse apud auctoritatem politicam, quod agitare recusabat vel reponebat apud auctoritatem ecclesiasticam; sed insuper: 2.° ad hanc civilem auctoritatem parochum Scarpa recursum interposuisse, ut impediretur processio patrum Dominicanorum, quam ipse probe noverat firmatam et statutam curiali decreto; ideoque 3.° implicite saltem et reipsa, recurrisse ad forum saeculare, ut impediretur exsequutio actus auctoritatis ecclesiasticae.

Petitioni parochi Scarpa renuit auctoritas civilis, capitanali, vulgo, decreto, seu nota, sub die 23 Iunii 1905. Processio patrum Dominicanorum die 25 Iunii religiose et pie habita est, eique, ut fidem facit municipalium officialium relatio, « prendeva parte la popolazione in gran numero « e colla massima devozione ».

His tamen non contentus parochus Scarpa, die 8 Iulii 1905, alium recursum adhibuit ad auctoritatem civilem secundae, ut aiunt, instantiae, nempe ad imperialem vulgo *Luogotenenza in Zara*, in quo, postquam loquutus fuerat de « ormai consumata (ceu delictum fuisset!) processione « col Venerabile », proponebat: « *a*) doversi ritenere che con detta proces- « sione sono state lese leggi canoniche e leggi politiche.... *b*) e doversi « interdire *pro futuro* il ripetersi di tale processione ».

De hisce vero ausis Ordinarius Pharensis dioecesis certior factus, decreto dato sub die 26 Iulii 1905, parochum Scarpa commonefaciens « che faceva una cosa compresa tra i delitti colpiti dalle censure eccle- « siastiche (consulti la Costituzione *Apostolicae Sedis* di Pio IX) », ipsum graviter pro munere suo reprehendit, atque insuper in poenam quoque privavit decanatu, et, ut factos recursos revocaret, monuit: « Avendo per- « tanto », decrevit Episcopus « lo scrivente perduto ogni fiducia in vostra « signoria Rma, e non potendo sorpassare sul di lei trapasso senza un « castigo, che serva di esempio agli altri sacerdoti, le si toglie col presente « il titolo e l'ufficio di Decano. In pari tempo le si ordina di ritirare entro « otto giorni *a recepto* i due ricorsi all'i. r. Capitanato e all'i. r. Luogote- « nenza Dalmata, a scanso di ulteriori spiacevoli misure, e questo valga « quale primo monitorio ».

Contra hoc decretum parochus Scarpa, die 3 Augusti 1905, recursu usus est apud forum Metropolitanum, per tramitem Curiae Pharensis. Curia Pharen., decreto dato ab Ordinario die 10 Augusti, remittens parocho Scarpa eius recursum, « perchè l'appello al foro Metropolitano non ha « luogo se non nelle cause contenziose....; contro un decreto dell'Ordi- « nario invece il ricorso va diretto alla S. Sede, con avviso che, giusta « le canoniche disposizioni, tale ricorso non ha effetto sospensivo », ipsi imponebat iterum et tertio « di ritirare entro otto giorni *a recepto* i ricorsi « prodotti alle i. r. autorità politiche ». At parochus Scarpa, loco Ordinario suo obediendi, et recursus revocandi, die 18 Augusti, denuo appellationem apud forum Metropolitanum instauravit, huic directe recurrendo.

Quinimmo prorsus immemor vel negligens de Constitutione *Apostolicae Sedis* sibi in mentem revocata, eousque progressus est, ut explicite et directe, seu formaliter contra ipsum decretum Episcopi, die 26 Iulii, recurreret quoque ad auctoritatem politicam ipsam. Die enim 1 Septembris 1905 recursum per tramitem i. r. Locumtenentiae, quam vocant, habuit ad i. r. Ministrum, ut aiunt, cultuum, in quo inter cetera petiit et proposuit: « 1.° riforma totale del vescovile decreto, Lesina 26–7–05; « 2.°che sia levato il vescovile (*decretum*) anche amministrativamente, o che « vi sia altrimenti posto rimedio; 3.° che levato il vescovile.... ». Neque

satis; nam iste recursus naturam fere induit appellationis ab abusu, dum haec enunciavit: « Il diritto punitivo dell'Ordinariato non avrebbe potuto, « nè può uscire dai limiti del foro interno », quod quidem est perridiculum, et miserandum in modum « l'involuto è quindi un sorpasso », atque retulit legem interconfessionalem, quam vocant, 54–74, iuxta quam « del potere « ecclesiastico può farsi uso soltanto.... ».

Interim ex una parte forum Metropolitanum, decreto dato 7 Octobris, reiiciebat appellationem parochi Scarpa ob incompetentiam; et alia ex parte Ordinarius Pharensis certior factus est de hoc tertio recursu. Quare Ordinarius, decreto dato sub die 16 Octobris, postquam denuo parochum Scarpa monuisset de revocandis recursibus, ipsi, ob gravitatem transgressionis, ut scribebat Episcopus, Constitutionis *Apostolicae Sedis*, suspensionem ab officio, et qua poenam vindicativam, in quindecim dies, et qua censuram irrogavit, donec recursus revocaret, scilicet: « qualora per- « sistesse ad essere contumace, e non ritirasse i suddetti ricorsi, in tal « caso la sospensione dovrà durare fino a che vostra signoria Rma avrà « ottemperato a quanto il Superiore e la coscienza le impongono ».

Parochus Scarpa, die 25 Octobris, recursum habuit ad S. Sedem; attamen nonnisi die 3 Novembris 1905 revocavit duos primos recursus, eo quod, ut scribere non dubitavit Curiae Pharensi, « da domani 4 corr., « giusta il riverito curiale decreto 16–10–1905, lo stato in sospensione *ab* « *officio* dipenderebbe dalla sua volontà, il sottoscritto.... per non aggra- « varsi di responsabilità a riguardo delle mormorazioni e dei perturba- « menti di coscienze, etc. ». Non tamen tertium recursum adhuc revocaverat. Quapropter Episcopus Pharensis, die 3 Novembris 1905, denuo de hoc admonuit. Quod ipse tandem aliquando, die 5 Novembris, fecit.

Ius quod attinet. — De Vicariis foraneis seu Decanis ruralibus vel simpliciter Decanis, ut alibi audiunt, haec habet Concilium Romanum anni 1725, *tit.* 7, *cap.* 2: « Vicarios... foraneos in oppidis insignibus, vel « ubi Episcopi necesse iudicaverint, ad sui beneplacitum ipsi constituant » (Card. Vives, *Comp. iur. can., 705 et 706*). Quinimmo Benedictus XIV, *De synodo dioec., lib. III, cap. 3, n. 8*, refert Episcopum Bonhomium, iam circiter ab anno 1585, in suis decretis generalibus reformationis ecclesiasticae, monentem, officium istud non oportere esse perpetuum pro archipresbyteris et Praepositis oppidorum, cum Vicarii foranei officium illis dumtaxat committendum sit, qui praestantiores sunt. Berardus vero (*Comm. in I. Can., diss. V., cap. 1 ad finem*) scribit: « Vicarios, quos fora- « neos appellarunt, pro arbitrio aeque eligendos ac destituendos ». Et Pellegrino (*Praxis Vicar., part. I, sect. VII, subs. unic., n. 3*): « Possunt

« amoveri arbitrio Episcopi quotiescumque voluerit, et luent poenas, si « male se gesserint in officio ». Devoti vero (*Inst. can., lib. I, tit. III, sect. IX*, § *LXXXIII*): « Vicarii foranei mandata ab Episcopo potestate: « fruuntur ». Et Santi (*Prael. iur can., Decret. lib. I, tit. XXVIII, n. 41*): « Archipresbyteris vel Decanis ruralibus successere Vicarii foranei, quita « tamen in aliquot regionibus etiam nunc Decani rurales vocantur.... « Verum ex hodierna praxi adeo limitata est horum Vicariorum potestas, « ut.... solummodo exerceant vigilantiam circa vitam et mores clericorum, « et legum ecclesiasticarum observantiam... Vicaria foranea iure communi « non est adnexa alicui beneficio ». Quod communie ius aliquae etiam ex nostris synodis referunt, ut synodus Vercellensis anni 1904, n. 377, et synodus Mediolanensis anni 1903, n. 411. Quapropter ita, hac in materia, *ius commune* in formula redigi potest: « Vicarii foranei vel Decani ruralis « munus et officium, sive ex particulari consuetudine vel statuto ab aliqua « insigniori paroecia nomen ducat, sive non, non est paroeciae titulo vel « praebendae per se et inseparabiliter adnexum; sed ad Ordinarium spectat « tantum officium, pro suo rationabili iudicio ac beneplacito, cuilibet pa- « rocho aut etiam simplici sacerdoti committere; et quoties expedire vide- « bitur, scilicet ex rationabili causa et aequa ratione, absque tamen causa « et forma canonica, idest absque processu regulari, revocare et in alium « transferre ».

Huic autem communi iuri nulla datur derogatio ex *particulari iure* Imperii Austriaci, vel Dalmatiae et Pharensis dioecesis. Minime enim iura Episcoporum imminuta fuere per concordatum Austriacum, ut patet praesertim ex art. IV, IX, XI, etc. Quinimmo illud commune ius aperte agnoscunt etiam pro Austria tum doctores, ut ex. gr. Aichner, dum tradit « quantitas et proinde potestas ipsa, seu munus potestatis Vicario foraneo « competentis metienda est, non ex aliquo iure, sed ex commissione illi « facta ab Episcopo, cum enim dictus Vicarius sit ipsius delegatus, etc. » (*Comp. iur. eccl. ad usum cleri ac praesertim pro Imp. Austriae*, etc., § *125, n. 2*) tum synodi, ut ex. gr. Premisliensis anni 1903, dum decernit: « Decani foranei aut rurales in nostra dioecesi in Austria constituuntur « ab Ordinario, et absque forma iudicii destitui possunt, si male, etc. ». Nec satis; nam decretum organicum ipsius Dalmatiae, die 18 Augusti 1849, quod decreto curiali, die 31 Augusti eiusdem anni, clero dioeceseos Pharensis publicatum fuit, haec habet: « Le diocesi saranno primieramente ripar- « tite in circondarii decanali, sul quale proposito devesi però avvertire « che la carica di Decano non sarà stabile, nè annessa ad un beneficio... « Fu trovato conveniente al buon ordine di dare a ciascun decano la deno- « minazione della principale parrocchia del circondario, non senza preve-

« nire che l'officio decanale non possa essere affidato a qualunque sacerdote « del circondario, degno di fiducia ».

Eoque minus tum iuri communi, tum iuri particulari praeiudicium inferre potest aliquod *ius singulare*, seu *ius quaesitum*, sive paroeciae loci *Cittavecchia*, sive parocho ipsi Scarpa. Non enim invocari potest dignitas et praestantia oppidi *Cittavecchia;* nam, ut ceterum patet ex ipso decreto organico, ab oppido *Cittavecchia* denominationem quidem ducit decanatus, verum Decani munus, ex rationabili causa, a parocho pro tempore loci *Cittavecchia* auferri potest, et committi « a qualunque sacer- « dote del circondario, degno di fiducia », quod si eveniat, hic sacerdos vocabitur Decanus districtus *Cittavecchia:* hoc quidem, inspectis tantummodo praestantia loci et decreto organico, sequitur, sed praeterea nil aliud.

Quare sophisma est illud quo maxime confidit parochus: qui est parochus loci *Cittavecchia* eo ipso est Decanus; atqui parochus nequit privari suo titulo absque causa et forma canonica seu absque regulari processu: ergo parochus loci *Cittavecchia* non potuit absque regulari processu privari decanatu. Nam parochus loci *Cittavecchia*, non eo ipso quia parochus seu ratione sui tituli in paroeciam, est Decanus, sed extrinsecus tantum et ratione commissionis ipsi ab Ordinario factae. Neque invocari potest in favorem paroeciae praescriptio plus quam quadraginta annorum decanatus. Nam « ea quae sunt merae facultatis, seu liberae et gratuitae voluntatis, « praescribi non possunt..... Ratio est, quia ex talibus actibus nulla obli- « gatio induci potest, cum nullam contineant.... Idem confirmatur ex « regula apud iurisconsultos recepta, teste Laymann, *Theol. moral., lib. 3, « tract. 1, cap.* 8, *n. 8:* Quod per actus liberos non inducitur praescriptio, « id est, dum aliquis libere et non tamquam ex obligatione aliquid tibi « praestat » ut est de decanatu respectu paroeciae alicuius « non potest « praescribere, cum non sit in possessione iuris erga ipsum, cui ex altera « parte correspondet obligatio: ex actibus enim mere voluntariis possessio, « vel quasi, acquiri non potest; sine possessione autem non procedit prae- « scriptio (Pirhing, *lib. II Decret., tit. XXVI, sect. II, n. XVII*) ».

Neque quidquam parocho Scarpa suffragari possunt *conditiones*, seu *leges* aut veluti *pactiones*, quas asserit sui concursus ad paroeciam, eo quod sacerdos Scarpa concurrerit ad decanalem paroeciam loci *Cittavecchia:* ex hoc enim tantum sequitur, sacerdotem Scarpa concurrisse ad paroeciam illius perinsignis oppidi *Cittavecchia*, a qua decanatus districtus denominationem, ratione opportunitatis, accipiebat, cui paroeciae (a fortiori autem parocho), extrinsecus, ex commissione Episcopi, haerere censendum erat decanatum ipsum, donec ab Episcopo revocaretur. Et ut generaliter dicamus, Episcopus nequit sibi eam legem dicere, qua imminuta vel

ligata evadat potestas seu facultas ipsi a iure publico Ecclesiae, ob bonum publicum, Ecclesiae constitutionem respiciens, tributa (Arg. ex *fragm. 38, Dig. II, 14*). Papinianus, libro secundo quaestionum: « Ius publicum pri-« vatorum pactis mutari non potest (*Fragm. 45, § I, Dig. 50, 17*) »; Ulpianus libro trigesimo ad Edictum: « Privatorum conventio iuri publico non derogat ». Quare, quum parochus Scarpa decanatum habuisset et retineret vi commissionis seu delegationis Ordinarii, et delegatio tota consistat, tamquam in suo fundamento, in fiducia delegantis, deficiente hac fiducia, iure merito Ordinarium delegationem seu commissionem officii decanatus a parocho Scarpa revocavit et abstulit.

Equidem « in genere Ecclesia in suo regimine abhorret ab arbitrio, « et ordinatam exigit in omnibus disciplinam (Arg. ex Santi, *Decr., lib. I,* « *tit. XXVIII, n. 11*) ». At huic provisioni in casu subest rationabilis omnino causa; nam, ex sacris canonibus, Vicarii foranei praecipuum munus est, ut « exerceat vigilantiam circa.... legum ecclesiasticarum observan-« tiam »: at circa hoc munus certo certius Ordinarius Pharensis fiduciam ullam reponere nequibat in parocho iterato recurrenti ad forum saeculare, implicite saltem, contra decreta ipsa ecclesiastica.

Verum remotio sacerdotis Scarpa ab officio decanatus non fuit tantum provisio oeconomica, sed poena quoque. Idque iure merito. « Sine culpa « equidem, nisi subsit causa, nemo est puniendus (*cap. 23*, de *reg. iur.*, « *in 6*) ». At hic subest non tantum causa, sed culpa. Culpa enim gravis est vel crimen (abstrahendo a conscientia subiectiva parochi, de qua non inquirimus) recurrere ad forum saeculare seu ad auctoritatem politicam, ut impediatur quod ab auctoritate ecclesiastica statutum est.

Quoad alias poenas, tenore dubii propositi et concordati, loquendum tantum est de irrogatione suspensionis, non item de declaratione excommunicationis de facto et ipso iure incursae, necne.

Iamvero primus et alter recursus a parocho Scarpa habiti ad forum saeculare, implicite et reipsa saltem, tertius autem recursus directe et explicite quoque, seu formaliter, contra liberum exercitium iurisdictionis ecclesiasticae obnitebantur. Incidebat et illabebatur igitur parochus Scarpa in materiam sub gravi prohibitam, et ab Ecclesia vetitam sub comminatione excommunicationis speciali modo S. Pontifici reservatae, ipso facto incurrendae. Decernit enim Constitutio *Apostolicae Sedis*, art. VI: « Impe-« dientes directe vel indirecte exercitium iurisdictionis ecclesiasticae, sive « interni, sive externi fori: et ad hoc recurrentes ad forum saeculare, « eiusque mandata procurantes etc ».

Iamvero, ut praetermittamus theoreticas disputationes Doctorum (D'Annibale, *Summ. theol. mor., proleg., n. 390, nota 8*) circa interpre-

tationem vocis *fori saecularis*, utrum scilicet accipienda sit restrictive de foro iudiciali et contentioso, an extensive de quibuslibet personis quae quamlibet potestatem saecularem seu civilem habeant, certum est, in concreto, nomine fori saecularis intelligendam esse eam potestatem seu sedem, quam quilibet Status, pro sua constitutione seu regimine, facit competentem (iniuria, quidem) ad impediendum exercitium iurisdictionis ecclesiasticae, pro diversis casibus. Quod quidem praecise observavit parochus Scarpa in suis recursibus: nam ad eos recurrit, penes quos, iure civili Austriaco, stat haec praetensa et usurpata impediendi potestas, in casu.

Ex altera vero parte parochus Scarpa recursus habuit, ut impediretur exercitium iurisdictionis ecclesiasticae, implicite prius, explicite deinde: ut impediretur exsequutio actus iurisdictionis ecclesiasticae prius (D'Annibale, in Constitutionem *Apostolicae Sedis*, *n. 58*), ut reprobaretur decretum ipsum Ordinarii postea, in tertio nempe recursu.

Nec officit quod effectus minime sit sequutus, nam hic, tenore dubii, quaerendum est, num parochus Scarpa commiserit delictum lege canonica seu Constitutione *Apostolicae Sedis* prohibitum sub comminatione poenae excommunicationis speciali modo reservatae Summo Pontifici, ideoque, num iure merito Ordinarius ipsi suspensionis poenam irrogaverit; non vero quaerendum est, num omnia, ut aiunt, extrema verificentur in casu, ob quae declarandum sit, sacerdotem Scarpa de facto incurrisse in excommunicationem.

Esto quidem, quod plerique vel omnes Doctores censeant, ad excommunicationem incurrendam opus esse delicto perfecto et consummato (D'Annibale, *Summ. theol. mor.*, *part. I*, *n. 390*, *nota 6*, *coll. ib. not. 4*, *et n. 320*, *not. 15*). At parochus Scarpa, et quidem in exercitio sui ministerii, id totum ad hunc finem praestitit ex parte sua, quod praestari poterat: delictum igitur ex parte subiecti (quidquid sit de ipsius conscientia, de qua, iterum, non inquirimus) perfectum fuit.

Neque illud praetermittendum, tertium recursum Scarpae naturam redoluisse appellationis ab abusu, monstri nempe illius (ut ait D'Annibale, in Constitutionem *Apostolicae Sedis*, *n. 58*, *nota 17*) diris iandiu devoti a Xysto IV, a Leone X et a Pio IX (*Syll.*, § *41*), damnati.

Absurdum igitur foret, si Ecclesia seu ipsi Episcopi non possent plectere poenis haec delicta, eo quod effectus minime sit sequutus. Quinimmo, hac ex parte, mitior dicenda potius est suspensio ad quindecim dies, adeo ut recte hanc Ordinarius Pharen. appellaverit « castigo, non mai però proporzionato alla gravezza etc. ».

Eo vel magis autem sustinetur suspensio tamquam censura irrogata; irrogata enim fuit ad frangendam ipsius contumaciam, donec omnes factos recursus revocaret.

Quod autem iura PP. Ordinis S. Dominici, et decreta episcopalia 9 Iunii 1905 et 10 Iulii 1906 attinet, tenore dubii, minime iudicandum est de decretis universim spectatis, sed tantum prout asserta iura PP. Dominicanorum ducendi processionem Theophoricam, in casu, spectant.

Item minime iudicandum est, utrum hoc ius sit speciale privilegium PP. Dominicanorum, an vero privilegium omnium Regularium, ceu refert Ferraris, *Process., n. 28*; vel num hoc ius aliquo vitio vel defectu pro particulari, de quo agimus, casu impeditum fuerit, ut ecce si PP. Dominicani caruerint conventualitate, quod tamen ex actis non constat (ut minimum dicamus), et de cetero iudicio auctoritatis ecclesiasticae pro particularibus casibus relinquitur. Pariter, dato et non concesso quod hoc ius, tum generaliter, tum in casu particulari, non competiisset PP. Dominicanis, minime sequeretur, reprobandos non esse recursus ad forum saeculare, factos a parocho Scarpa, et consequenter adprobandas non esse irrogatas poenas.

Verum de iuribus PP. Dominicanorum, recognitis per supradicta decreta, satis superque constat. Haec iura enim concessere Pius V (20 Iunii 1570); confirmarunt et innovarunt Clemens VIII (8 Martii 1592) *Dudum felicis;* Benedictus XIII (23 Martii 1727) *Pretiosus;* solemnius vero Clemens XII (10 Aprilis 1733) *Cum sicut;* etc.

Nec quid difficultatis facere possunt assertus defectus promulgationis in Dalmatia horum Brevium vel Constitutionum, vel praescriptio horum iurium ex non usu. Nam quoad primum, agitur in re praesenti de privilegiis, quorum probatio continetur in ipsa exhibitione litterarum apostolicarum (ut ex ipso Brevi Clementis XII, 10 Aprilis 1733, patet). Ceterum, quoad leges et Constitutiones apostolicas generatim, « quae Romae tam- « quam in christianae Reipublicae centro et communi patria fidelium, « promulgarentur, ea ubique gentium promulgata censebantur vimque legis « plenissime obtinebant (Constitutio apostolica, *de promulgatione legum*, « anno 1908) ». Neque confundenda est promulgatio cum ignorantia iuris in Dalmatia, vel potius in paroecia loci *Cittavecchia!*

Non denique secundum; nam ex una parte in facultativis non currit praescriptio, et ex alia parte contra non valentem agere, non currit praescriptio. « Privilegia affirmativa », docet Pirhing, *lib. V, tit. XXXIII, sect. VI, § III, n. CLXXVI* « ... consistunt in mera facultate aliquid « agendi, et non cedunt in aliorum gravamen », nec certe dici potest, processionem Theophoricam PP. Dominicanorum in Dominica infra Octavam Corporis Christi cedere in gravamen parochi, « sed absolutae, seu merae « gratiae sunt.... per merum non usum etiam longissimi temporis non « amittuntur. Glossa in cap. *Ut privilegia, 24, semel in anno* h. t.; Sua-

« rez, *cit. cap. 34, num. 17;* Laymann, *cit. cap. 23, n. 22.* Probatur, « quia non amittuntur per viam praescriptionis, nemo enim contra huiu- « smodi privilegia non onerosa praescribere potest, quae alios non respi- « ciunt, privando eos commodo vel novum onus eis imponendo: neque « etiam per viam tacitae renunciationis, cum quilibet pro libito uti possit « privilegio suo, vel non uti, et solus non usus non sit sufficiens signum « voluntatis renunciandi privilegio: neque etiam certum tempus iure sit « definitum huiusmodi privilegiis absolutis, contra quae ab aliis non prae- « scribitur, intra quod per non usum amittantur, quia canones, definientes « certum tempus, non loquuntur de amissione privilegii per non usum, sed « per contrarium usum.... Suarez, *cit. cap. 34, n. 41* ». Idem docet Reif- fenstuel, *lib. V, tit. XXXIII, § X, 201 211:* « Privilegia affirmativa, quae « sunt merae gratiae, atque in nullius gravamen redeunt, per merum non « usum numquam amitti ». Et Pichler, *Ius can., lib. V, tit. XXXIII,* « *§ III, n. 32:* Aliud est de privilegio mere favorabili.... quia solus non « usus nec est signum renunciationis, nec aliis, cum nemini praeiudicet « et omissio merae facultatis sit, tribuat potestatem praescriptionis, eo « quod nullum actum possessorium umquam contra privilegium ponere « possint ».

Hisce omnibus, tum quod factum, tum quod ius spectant, perspectis et consideratis, Christi nomine invocato, et solum Deum prae oculis habentes, nos infrascripti Auditores, pro tribunali sedentes, dicimus, declaramus et definitive sententiamus, respondendo ad proposita dubia:

Ad I. *Affirmative ad utramque partem; scilicet, sustineri tum remotionem parochi Scarpa ab officio decanatus, tum irrogationem suspensionis in eundem sacerdotem in casu.*

Ad II. *Provisum in primo.*

Ad III. *Affirmative.*

Parochum vero Scarpa in expensis condemnamus, quarum taxationem nobis vel cui de iure in posterum reservamus. Quamobrem mandamus Ordinario loci et ministris tribunalium ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum canonum, et praesertim *cap. 3, sess. XXV de reform.* Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coercitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, die 29 Iulii 1909.

Ioannes Prior.

L. ✠ S.

Aloisius Sincero, *Ponens.*

Ioseph Mori.

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

SECRETARIA STATUS

EPISTOLAE

I

AD R. D. IULIUM FONTAINE, DE OPERE CUI TITULUS" LE MODERNISME SOCIOLOGIQUE,,.

Monsier l'Abbé,

Le Saint–Père a particulièrement agréé l'hommage que vous Lui avez fait de votre livre intitulé *Le modernisme sociologique*, revêtu de *l'imprimatur* de l'autorité supérieure. Ce remarquable ouvrage, qui, à la suite de plusieurs autres, atteste vos profondes connaissances théologiques et sociales, répand une vive lumière sur les dangers que traverse la société actuelle, sur les maux qui l'affligent dans l'ordre religieux et social. Vous mettez auiourd'hui en évidence comment le modernisme, après avoir attaqué et combattu les principes de la foi, en arrive à saper les bases mêmes de l'ordre social, en combattant les principes de droit naturel qui le soutiennent. Vous ne vous êtes pas contenté toutefois d'exposer les causes funestes de la déchristianisation entraînant comme conséquence fatale la dissolution de la société, vous avez eu soin d'indiquer la source des vrais remèdes. Vous les signalez dans les enseignements de l'Eglise catholique et dans les directions des Souverains Pontifes, qui ont toujours travaillé au vrai bonheur spirituel et temporel des peuples. Aussi Sa Sainteté vous exprime Ses sincères félicitations pour le volume que vous venez de publier, vous remercie de l'hommage que vous Lui en avez fait, et vous envoie de tout cœur la bénédiction apostolique, comme gage des plus précieuses faveurs divines.

J'unis mes vifs et sincères remercîments pour l'exemplaire que vous m'avez offert, et je profite de cette occasion pour vous exprimer, monsieur l'Abbé, mes sentiments dévoués en N. S.

Rome, le 27 Juillet 1909.

L. ✠ S. R. CARD. MERRY DEL VAL.

II

AD R. P. THOMAM A « SAINT ÈTIENNE » O. C., OB EDITUM PRIMUM VOLUMEN OPERIS « LA SANTA CASA DANS L'HISTOIRE ».

Mon Rév. Père,

Le Saint Père a agréé avec une particulière bienveillance l'hommage du premier volume de votre travail sur *La Santa Casa dans l'histoire*, revêtu de l'approbation de l'autorité ecclésiastique.

Sa Sainteté se plaît à louer le zèle avec lequel, alliant votre science et votre piété, vous vous efforcez, par des recherches approfondies, d'étudier les sources historiques, et d'apporter ainsi votre savante contribution à la défense de la pieuse et constante tradition, spécialement chère à la famille Franciscaine.

En faisant des vœux pour l'heureux achèvement de votre travail, le Saint Père vous envoie de tout cœur la bénédiction apostolique.

Veuillez, mon Rév. Père, recevoir en même temps mes remercîments pour l'exemplaire, que vous m'avez gracieusement fait remettre, et je profite de l'occasion, pour vous offrir mes sentiments dévoués en N. S.

Rome, le 13 Août 1909.

R. CARD. MERRY DEL VAL.

L. ✠ S.

III

AD EMINENTISSIMUM CARDINALEM VINCENTIUM VANNUTELLI, DE FELICITER EXPLETO COLONIAE AGRIPPINAE EUCHARISTICO CONGRESSU.

Eminentissimo e Reverendissimo signor mio ossmo,

Oltre ai precedenti rapporti dell'Eminenza Vostra, mi è regolarmente pervenuto l'ultimo, in data 11 c. m., intorno al recente Congresso Eucaristico di Colonia; e mi reco a premura di significarle, che non ho mancato di portare tosto a conoscenza del S. Padre le particolareggiate notizie ivi contenute.

L'augusto Pontefice si è vivamente compiaciuto della felicissima riuscita di quel Congresso, dal quale Egli si attende ben copiosi e durevoli frutti per la causa cattolica.

Di vero e grande conforto al cuore del S. Padre è stato altresì lo slancio di cristiana pietà e di sentimento religioso, che le popolazioni del Reno

e di molte altre regioni rappresentate al Congresso, hanno manifestato in detta circostanza, non che le entusiastiche dimostrazioni di vivo attaccamento alla S. Sede ed al Vicario di Gesù Cristo.

Sua Santità, pertanto, mentre rende all'Altissimo le debite azioni di grazie per sì confortevole avvenimento, non può non rivolgere a Vostra Eminenza una sincera espressione di ben meritato encomio, per il modo, con cui la stessa Eminenza Vostra ha saputo compiere l'alta ed onorifica missione affidatale dal S. Padre.

Giunga pertanto gradita a Vostra Eminenza l'espressione del vivo compiacimento del Sommo Pontefice, che Ella ha saputo rappresentare così degnamente nella menzionata solennità.

In pari tempo la Santità Sua invia di cuore una parola di elogio all'Emo Cardinal Fischer, Arcivescovo di Colonia, ed a tutto l'episcopato, che col suo intervento ha contribuito a rendere più solenne il Congresso Eucaristico, ed a meglio assicurarne la riuscita. Ai medesimi pertanto, ed ai fedeli tutti delle loro diocesi, il S. Padre imparte una speciale benedizione apostolica, quale conferma e suggello del prefato Congresso.

Nel renderla di ciò intesa, prego l'Eminenza Vostra di gradire le mie personali congratulazioni, mentre coi sensi della più profonda venerazione baciandole umilissimamente le mani, passo al piacere di professarmi

dell' Eminenza Vostra Rma

Roma, 17 Agosto 1909.

Servitore vero

R. Card. Merry Del Val.

L. ✠ S.

IV

AD R. D. AUGUSTINUM RODRIGUEZ, IN PONTIFICIO SEMINARIO TOLETANO PROFESSOREM, OB EDITUM OPUS « LA MISA, ESTUDIO DOGMATICO HISTORICO ».

Muy Señor mio: He recibido su estimada carta de fecha 19 de Julio ultimo, con las dos copias de la obra que acaba V. de publicar, titulada *La Misa, estudio dogmático histórico.*

Habiéndome apresurado á entregar á Su Santidad el ejemplar para El destinado, hoy tengo el placer de hacer conocer á V. para su consuelo y satisfacción la viva complacencia con que lo ha aceptado el Augusto Pontífice, quien con su provierbial bondad ha pronunciado palabras de encomio y alabanza á favor de V. y de su importante publicación.

Y pidiendo el Padre Santo al Señor que la expresada obra resulte provechosa à todos los fieles, como testimonio de especial benevolencia bendice su interesante trabajo y á Vd.

II

AD R. P. THOMAM A « SAINT ÈTIENNE » O. C., OB EDITUM PRIMUM VOLUMEN OPERIS « LA SANTA CASA DANS L'HISTOIRE ».

Mon Rév. Père,

Le Saint Père a agréé avec une particulière bienveillance l'hommage du premier volume de votre travail sur *La Santa Casa dans l'histoire*, revêtu de l'approbation de l'autorité ecclésiastique.

Sa Sainteté se plaît à louer le zèle avec lequel, alliant votre science et votre piété, vous vous efforcez, par des recherches approfondies, d'étudier les sources historiques, et d'apporter ainsi votre savante contribution à la défense de la pieuse et constante tradition, spécialement chère à la famille Franciscaine.

En faisant des vœux pour l'heureux achèvement de votre travail, le Saint Père vous envoie de tout cœur la bénédiction apostolique.

Veuillez, mon Rév. Père, recevoir en même temps mes remercîments pour l'exemplaire, que vous m'avez gracieusement fait remettre, et je profite de l'occasion, pour vous offrir mes sentiments dévoués en N. S.

Rome, le 13 Août 1909.

R. CARD. MERRY DEL VAL.

L. ✠ S.

III

AD EMINENTISSIMUM CARDINALEM VINCENTIUM VANNUTELLI, DE FELICITER EXPLETO COLONIAE AGRIPPINAE EUCHARISTICO CONGRESSU.

Eminentissimo e Reverendissimo signor mio ossmo,

Oltre ai precedenti rapporti dell'Eminenza Vostra, mi è regolarmente pervenuto l'ultimo, in data 11 c. m., intorno al recente Congresso Eucaristico di Colonia; e mi reco a premura di significarle, che non ho mancato di portare tosto a conoscenza del S. Padre le particolareggiate notizie ivi contenute.

L'augusto Pontefice si è vivamente compiaciuto della felicissima riuscita di quel Congresso, dal quale Egli si attende ben copiosi e durevoli frutti per la causa cattolica.

Di vero e grande conforto al cuore del S. Padre è stato altresì lo slancio di cristiana pietà e di sentimento religioso, che le popolazioni del Reno

e di molte altre regioni rappresentate al Congresso, hanno manifestato in detta circostanza, non che le entusiastiche dimostrazioni di vivo attaccamento alla S. Sede ed al Vicario di Gesù Cristo.

Sua Santità, pertanto, mentre rende all'Altissimo le debite azioni di grazie per sì confortevole avvenimento, non può non rivolgere a Vostra Eminenza una sincera espressione di ben meritato encomio, per il modo, con cui la stessa Eminenza Vostra ha saputo compiere l'alta ed onorifica missione affidatale dal S. Padre.

Giunga pertanto gradita a Vostra Eminenza l'espressione del vivo compiacimento del Sommo Pontefice, che Ella ha saputo rappresentare così degnamente nella menzionata solennità.

In pari tempo la Santità Sua invia di cuore una parola di elogio all'Emo Cardinal Fischer, Arcivescovo di Colonia, ed a tutto l'episcopato, che col suo intervento ha contribuito a rendere più solenne il Congresso Eucaristico, ed a meglio assicurarne la riuscita. Ai medesimi pertanto, ed ai fedeli tutti delle loro diocesi, il S. Padre imparte una speciale benedizione apostolica, quale conferma e suggello del prefato Congresso.

Nel renderla di ciò intesa, prego l'Eminenza Vostra di gradire le mie personali congratulazioni, mentre coi sensi della più profonda venerazione baciandole umilissimamente le mani, passo al piacere di professarmi

dell' Eminenza Vostra Rma

Roma, 17 Agosto 1909.

Servitore vero

R. Card. Merry Del Val.

L. ✠ S.

IV

AD R. D. AUGUSTINUM RODRIGUEZ, IN PONTIFICIO SEMINARIO TOLETANO PROFESSOREM, OB EDITUM OPUS « LA MISA, ESTUDIO DOGMATICO HISTORICO ».

Muy Señor mio: He recibido su estimada carta de fecha 19 de Julio ultimo, con las dos copias de la obra que acaba V. de publicar, titulada *La Misa, estudio dogmático histórico.*

Habiéndome apresurado á entregar á Su Santidad el ejemplar para El destinado, hoy tengo el placer de hacer conocer á V. para su consuelo y satisfacción la viva complacencia con que lo ha aceptado el Augusto Pontífice, quien con su provierbial bondad ha pronunciado palabras de encomio y alabanza á favor de V. y de su importante publicación.

Y pidiendo el Padre Santo al Señor que la expresada obra resulte provechosa à todos los fieles, como testimonio de especial benevolencia bendice su interesante trabajo y á Vd.

Al tener el gusto de agregar mis más afectuosas gracias por el ejemplar de tan excelente libro con que me ha favorecido V., he de ocultarle el gozo con que miro en él uno de los primeros frutos de los enstudio Dogmático-Históricos de un ex-alumno del Pontificio Colegio Español en Roma, al que, como á todos los de su clase, tanto cariño profeso

De Vd. seguro servidor

Roma, 19 de Agosto de 1909.

R. CARD. MERRY DEL VAL.

L. ✠ S.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE CONCISTORIALE

NOMINE

Il S. Padre, con decreto concistoriale da spedirsi per Bolla, si è degnato di nominare:

25 Agosto 1909. — Il Can. Emanuele Lago y Gonzalez alla sede cattedrale di *Osma*.

31 Agosto. — Mons. Raimondo Angelo Jara, Vescovo di S. Carlo di Ancud, alla sede cattedrale di *La Serena*.

4 Settembre 1909. — Il Can. Emanuele Basulto y Jimenez alla sede cattedrale di *Lugo*.

14 Settembre. — Mons. Rinaldo Camillo Rousset, Vescovo di Bagnorea, alla sede metropolitana di *Reggio di Calabria*.

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

CONGREGAZIONE ORDINARIA

24 Agosto 1909. — Nel palazzo apostolico vaticano si è tenuta la Congregazione ordinaria dei sacri Riti, nella quale al giudizio degli E.mi e Rmi Signori Cardinali componenti la medesima, sono state sottoposte le seguenti materie: 1.° Conferma del culto da tempo immemorabile prestato ai Servi di Dio Uttone, primo abate di Metten, e Gamelberto parroco, chiamati beati; 2.° intorno alla concessione ed approvazione dell'Officio e della Messa in onore del beato Giovanni Rusbrochio, Canonico regolare; 3.° intorno alla concessione ed approvazione dell'Officio e della Messa propria della Traslazione del corpo di S. Paolino, Vescovo di Nola; 4.° intorno alla concessione ed approvazione dell'Officio e della

Messa propria nella festa della beata Giovanna d'Arc, vergine, detta la Pulcella d'Orléans; 5.° intorno alla concessione ed approvazione dell'Officio, della Messa e dell'Elogio da inserire nel martirologio dell'Ordine romitano di S. Agostino in onore del beato Federico di Ratisbona, laico professo del detto Ordine; 6.° intorno alla revisione degli scritti del Servo di Dio Cosma da Carbognano, ossia Gomidas Keumeurgian, sacerdote e parroco armeno; 7.° e finalmente intorno agli scritti della Serva di Dio Anna degli Angeli di Monteagudo, monaca professa domenicana nel monastero di S. Caterina di Arequipa.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Il S. Padre, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve pontificio, si è degnato di nominare:

Protonotario apostolico ad instar participantium:

10 Agosto 1909. — Mons. Giuseppe Antonucci, Cameriere segreto soprannumerario di S. S., Sostituto della S. C. degli Studi.

Prelati domestici:

11 Agosto 1909. — Il Rev. D. Guglielmo Enrico van Gennep, Preposto della Cattedrale di Bois-le-Duc;

— Il Rev. D. Giovanni Szadowski, Preposto e Decano in Koenigsberg, nella diocesi di Warmia.

12 Agosto. — Il Rev. D. Francesco Ehrmann, Canonico della Metropolitana di Olmütz;

— Il Rev. D. Enrico Geissler, Canonico della medesima Metropolitana;

— Il Rev. D. Ignazio Panák, parroco della medesima archidiocesi;

— Il Rev. D. Alfonso Bronsgeest, Vicario generale di Baker-City.

30 *Agosto.* — Il Rev. D. Antonio Gisler, Canonico della Cattedrale di Coiro.

ONORIFICENZE

Il S. Padre, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve pontificio, si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda con placca di S. Gregorio magno, classe civile:

28 Agosto 1909. — Al Sig. Barone Giorgio Snoy, antico Vicepresidente della Camera Belga, dell'archidiocesi di Malines.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio magno, classe civile:

12 Agosto 1909. — Al Sig. Nicola de Gutmansthal Benvenutti, della diocesi di Lubiana.

17 Agosto 1909. — Al Sig. Cav. Rodolfo Dittrich, della diocesi di Breslavia.

19 Agosto. — Al Sig. Senatore Teodoro Everardo Francesco Heerkens, della archidiocesi di Utrecht.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio magno, classe militare:

6 Agosto 1909. — Al Sig. Barone Ottone de la Vallette.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio magno, classe civile:

6 Agosto 1909. — Al Sig. Arturo Hauth.

13 Agosto. — Al Sig. Stanislao van Hasselt, della diocesi di Breda.

23 Agosto. — Al Sig. Giovanni Battista Arlet, maestro di Capella nella Cattedrale di Limoges.

25 *Agosto.* — Al Sig. Teofilo Clainpanain, Presidente della Cassa di Risparmio in Lilla, archidiocesi di Cambrai.

— Al Sig. Giulio Fochedey, della medesima archidiocesi.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio magno, classe militare:

17 Agosto 1909. — Al Sig. Carlo de Beckedorff, dell'imperiale esercito germanico.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro:

10 Agosto 1909. — Al Sig. Giuseppe Bialostowki, della Repubblica Argentina.

NECROLOGIO

24 Luglio 1909. — Mons. Epifanio Carlassare, Vescovo titolare di Madaura, Vicario Apostolico dell'Hu-pé Orientale.

10 Agosto 1909. — Mons. Narsete Gindoyan, Vescovo Armeno di Musch.

20 Agosto. — Mons. Luigi Morando, Arcivescovo di Brindisi e Amministratore apostolico di Ostuni.

26 Agosto. — Mons. Federico De Martino, Vescovo di Castellaneta.

30 Agosto. — Mons. Guglielmo Schneider, Vescovo di Paderborn;

— Mons. Raffaele Morisciano, Vescovo di Squillace.

5 Settembre 1909. — Mons. Giorgio Barlin-Imperial, Vescovo di Nuova Cáceres.

---

20 Agosto 1909. — Il Rev. D. Carmelo Quintini, Officiale della S. Congregazione di Propaganda Fide.